

2013 M. FINANSINĖS ATASKAITOS

„COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE“

Prekybos registro numeris 10055769

Adresas	Roosikrantsi 11, 10119 Talinas, Estija
Telefonas	+372 610 3000
Faksas	+372 610 3010
El. pašto adresas	info@compensalife.ee
Tinklapis	www.compensalife.ee
Ataskaitinis laikotarpis	2013 m. sausio 1 d. – 2013 m. gruodžio 31 d.
Auditorius	„KPMG Baltics“ OÜ
Veiklos sritis	Gyvybės draudimas (kodas 6511)

KPMG Baltics, UAB

2014 -05- 08

For identification only

Venteja Simona Miskerovičė

S. Miskerovičė

Turinys

Direktoriaus pranešimas	4
1. Bendrovės apžvalga	4
2. Valdymas	4
3. Žmonės	5
4. Finansinės veiklos rezultatai	5
5. Investicinė veikla	6
6. Pardavimo rezultatai	6
7. 2013 m. veiklos apžvalga ir 2014 m. prognozės	7
Finansinės ataskaitos	9
Pelno (nuostolių) ataskaita	9
Bendrujų pajamų ataskaita	10
Balansas	11
Pinigų srautų ataskaita	12
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	13
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	14
Bendroji informacija	14
1 pastaba Reikšmingi apskaitos principai	14
1.1. Rengimo pagrindas	14
1.2. Funkcinė ir pateikimo valiuta	14
1.3. Sandoriai užsienio valiuta	15
1.4. Filialai	15
1.5. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	15
1.6. Finansinis turtas	15
1.7. Ilgalaikis materialusis turtas	17
1.8. Nematerialusis turtas	18
1.9. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas	18
1.10. Finansinė ir veiklos nuoma	18
1.11. Sutarčių priskyrimas draudimo ir investicinėms sutartims	18
1.12. Draudimo sutartys	19
1.13. Draudimo sutarčių įsipareigojimai	19
1.14. Finansiniai įsipareigojimai	20
1.15. Kiti atidėjiniai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai	20
1.16. Sukaupti atostoginiai ir kiti įsipareigojimai darbuotojams	21
1.17. Pelno mokestis	21
1.18. Privalomasis rezervas	21
1.19. Pajamos	21
1.20. Veiklos sąnaudos	22
1.21. Įsigyto verslo vertė	22
1.22. Nauji ir peržiūrėti standartai ir išaiškinimai	22
2 pastaba Įvertinimų ir sprendimų naudojimas	27
2.1. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai, prielaidos ir sprendimai	27
2.2. Įsipareigojimų pakankamumo įvertinimas	27
2.3. Dalyvavimo pelne principai	28
2.4. Atidėtojo pelno mokesčio turtas	28
2.5. Skirtas parduoti finansinis turtas	28
2.6. Kitas turtas	28
3 pastaba Rizikos valdymas	29
3.1. Draudimo rizika	29
3.2. Finansinė rizika	30
3.2.1. Rinkos rizika	30
3.2.2. Kredito rizika	34

3.2.3. Likvidumo rizika	36
3.3. Veiklos rizika	38
3.4. Kapitalo valdymas	38
4 pastaba Įmokų pajamos	39
5 pastaba Investicinės veiklos pajamos	39
6 pastaba Grynas pelnas iš investicijų pardavimo	40
7 pastaba Grynas pelnas iš investicijų, apskaitomų tikrąja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pasikeitimo	40
8 pastaba Kitos pajamos	40
9 pastaba Draudimo išmokos ir išmokos įvykiams draudžiamiesiems įvykiams, išskyrus perdraudimo dalį	41
10 pastaba Sutarčių sudarymo ir administracinės sąnaudos	41
11 pastaba Veiklos sąnaudos	42
12 pastaba Investicijų valdymo sąnaudos	42
13 pastaba Dukterinė bendrovė	42
14 pastaba Ilgalaikis materialusis turtas	43
15 pastaba Nematerialusis turtas	44
16 pastaba Finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius)	44
17 pastaba Akcijos ir fondų vienetai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius)	45
18 pastaba Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	45
19 pastaba Skirtas parduoti finansinis turtas	45
20 pastaba Paskolos ir finansinės gautinos sumos	46
21 pastaba Pinigai ir pinigų ekvivalentai	46
22 pastaba Kitos gautinos sumos	46
23 pastaba Perdraudimo gautinos sumos ir įsipareigojimai	46
24 pastaba Nuosavas kapitalas	47
25 pastaba Įsipareigojimai pagal draudimo sutartis	47
26 pastaba Finansiniai įsipareigojimai	48
27 pastaba Kiti įsipareigojimai	48
28 pastaba Veiklos nuoma	49
29 pastaba Susijusių šalių atskleidimai	49
30 pastaba Neapibrėžtasis turtas ir įsipareigojimai	50
31 pastaba Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui	50
Nepriklausomų auditorių išvada	51
Pelno paskirstymo projektas	52
2013 m. finansinių ataskaitų patvirtinimas parašais	53
„Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ pajamos pagal EMTAK	54

Direktorius pranešimas

1. Bendrovės apžvalga

„Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ (toliau – „Compensa“ arba „Bendrovė“), kuri savo veiklą pradėjo 1993 metais, yra ilgiausiai veikianti gyvybės draudimo bendrovė Estijoje. „Compensa“ priklauso vienai didžiausių Austrijos draudimo grupių „VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau – „VIG“), kuri yra ir vienintelė „Compensa“ akcininkė.

2013 m. žymėjo 20-uosius „Compensa“ veiklos metus Estijos draudimo rinkoje. „Compensa“ buvo įsteigta 1993 m. spalio 27 d. kaip „Seesam Elukindlustus“ ir anksčiau veiklą vykdė naudodama „Seesam“ prekės ženklą. Nuo 2007 m. „Compensa“ veikia Baltijos šalyse kaip Europos bendrovė (*Societas Europaea – SE*), kurios būstinė yra Taline, Estijoje, o jos filialai veikia Latvijoje ir Lietuvoje. Nuo 2009 m. bendrovė naudoja savininko prekės ženklą „Compensa“ ir pavadinimą „Compensa Life Vienna Insurance Group SE“.

„Compensa“ misija – padėti klientams valdyti finansinę riziką siūlant lanksčius ir šiuolaikiškus draudimo sprendimus. „Compensa“ draudimo produktų portfelis apima kaupiamojo draudimo produktus su garantuota grąža ir susietus su investiciniais vienetais, terminuoto gyvybės draudimo produktus, draudimą nuo nelaimingų atsitikimų ir įvairius papildomo draudimo produktus. Be to, „Compensa“ filialai Latvijoje ir Lietuvoje siūlo sveikatos draudimą.

Praejusieji metai buvo šeštieji „Compensa“, kaip bendros Baltijos šalių įmonės, veiklos metai. „Compensa“ turi apie 150 darbuotojų 20 skyrių trijose Baltijos šalyse. Šie skyriai turi daugiau kaip 58 000 klientų, kurių turtas viršija 110 mln. eurų.

Nuo 2008 m. „Compensa“ savininkas yra „Vienna Insurance Group“. VIG yra viena pirmaujančių tarptautinių listinguojamų draudimo grupių Vidurio ir Rytų Europoje, siūlanti paslaugas gyvybės draudimo, ne gyvybės draudimo ir perdraudimo segmentuose. Grupę sudaro apie 50 draudimo bendrovių, veikiančių 24 šalyse, kuriose dirba apie 23 000 darbuotojų. Grupės būstinė įsikūrusi Vienoje.

VIG kaip draudimo bendrovės, darbdavės, verslo partnerės ir kapitalo rinkos emitento tikslas – užtikrinti saugumą ir aukštą finansinio stabilumo lygį. Dėl konservatyvios investavimo politikos VIG pasiekė aukštą tarptautinį skolinimosi reitingą – „Standard & Poor's“ jai suteikė „A+“ reitingą. VIG akcijos įtrauktos į Vienos ir Prahos vertybinių popierių biržų prekybos sąrašus.

Daugiau nei pusė visų VIG įmokų pajamų, kurios sudaro apie 9,2 mlrd. eurų per metus, surinkta iš ne pagrindinių rinkų Vidurio ir Rytų Europoje. Daugiau informacijos apie VIG finansinės veiklos rezultatus pateikta grupės internetinėje svetainėje www.vig.com.

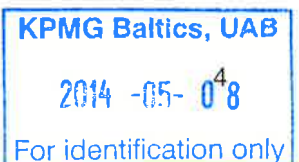
2. Valdymas

Nuo 2013 m. „Compensa“ valdybą sudaro penki nariai. Nauja pareigų paskirstymo tvarka įsigaliojo 2013 m. sausio 1 d. dviem nariais padidinus valdybos narių skaičių ir perskirsčius dalį valdybos pirmininkės pareigų.

„Compensa“ valdybos pirmininkė Olga Reznik yra atsakinga už bendrą bendrovės valdymą Baltijos šalyse ir už jos teises, atitiktis, rizikos valdymo ir vidaus audito funkcijas. Be to, ji atsakinga už rinkodaros veiklą, personalo valdymą Baltijos šalyse ir Estijoje bei už įmonės, pardavimų ir ryšių su klientais valdymą Estijoje.

Valdybos nariai Latvijos filialo vadovas Viktors Gustsons ir Lietuvos filialo vadovas Tomas Milašius yra atsakingi už bendrą savo filialų valdymą, taip pat už jų pardavimų ir ryšių su klientais valdymą bei rinkodaros funkcijas. Be to, jie atsakingi už žalų sureguliovimą, draudimo rizikos vertinimą ir personalo valdymą savo filialuose.

Likusieji valdybos nariai yra Marika Guralnik ir Tanel Talme.

Marika Guralnik, kuri ir toliau vykdo „Compensa“ atsakingo aktuario pareigas, prie valdybos prisijungė 2013 m. sausio 1 d. Kaip valdybos narė Marika Guralnik yra atsakinga už IT ir draudimo paslaugas bei produktų vystymą Baltijos šalyse, o Estijoje – už draudimo sutarčių valdymą, draudimo rizikos vertinimą ir žalų sureguliovimą.

Tanel Talme prie valdybos prisijungė 2013 m. birželio 25 d. Jis atsakingas už kontrolę, finansines ir investicines paslaugas, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją Baltijos šalyse bei veikia kaip valdybos vicepirmininkas.

2013 m. rugsėjo 30 d. susitikime „Compensa“ stebėtojų taryba nusprendė pratęsti visų valdybos narių įgaliojimus iki 2017 m. birželio 30 d.

„Compensa“ stebėtojų tarybą sudaro 4 nariai. 2013 m. sausio 7 d. akcininkas atšaukė iš pareigų narį Hans Raumauf ir vietoje jo išrinko Roman Theisen. Nuo 2013 m. sausio 7 d. „Compensa“ stebėtojų tarybos sudėtis yra tokia: Franz Fuchs (pirmininkas), Ireneusz Arczewski, Roman Theisen ir Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer (nariai).

„Compensa“ vidaus auditorius yra Sirje Kõllo, o nepriklausomas išorinis auditorius – „KPMG Baltics“ OÜ.

3. Žmonės

2013 m. pabaigoje „Compensa“ turėjo 144 darbuotojus, iš kurių 50 dirbo Estijos įmonėje, 47 – Latvijos filiale ir 47 – Lietuvos filiale. Be to, 7 darbuotojai buvo motinystės / tėvystės atostogose: 1 Estijoje, 2 Latvijoje ir 4 Lietuvoje.

Laikotarpio vidutinis darbuotojų skaičius buvo 134 (2012 m. – 121), o darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudas, įskaitant brokerių ir susijusius mokesčius, sudarė 3,1 mln. eurų (2012 m. – 2,4 mln. eurų).

Valdybos narių darbo užmokestis, įskaitant visus atitinkamus mokesčius, iš viso sudarė 461 582 eurus. Valdybos nariams mokamas fiksuotas bazinis atlyginimas ir priemoka už veiklos rezultatus, jeigu įvykdomi tam tikri veiklos rezultatų kriterijai. Veiklos rezultatų kriterijai nustatomi remiantis „Compensa“ metų veiklos plane nustatytais tikslais ir tiesiogiai priklauso nuo „Compensa“ finansinių rezultatų. Priemoka mokama atsižvelgiant į veiklos rezultatų kriterijų įvykdymą.

Stebėtojų tarybos nariams už darbą valdyboje nėra mokamas.

4. Finansinės veiklos rezultatai

2013 m. „Compensa“ veiklos pelnas Baltijos šalyse siekė 1,0 mln. eurų (2012 m. – 0,7 mln. eurų pelnas).

Pardavimo pajamos reikšmingai išaugo. Bendros įmokų pajamos, įskaitant pajamas pagal investicines sutartis, sudarė 42 mln. eurų, t. y. apytiksliai 36 proc. daugiau nei praėjusiais metais (2012 m. – 31 mln. eurų). Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams iš viso sudarė 10,5 mln. eurų, t. y. 42 proc. daugiau nei praėjusiais metais (2012 m. – 7,4 mln. eurų).

Veiklos sąnaudos (draudimo sutarčių sudarymo ir administracinės sąnaudos) 2013 m. išaugo 41,4 proc. ir sudarė 11,6 mln. eurų (2012 m. – 8,2 mln. eurų). Padidėjusios veiklos sąnaudos daugiausia susijusios su naujų draudimo sutarčių sudarymu Latvijos ir Lietuvos filialuose. Padidėjusios pardavimo pajamoms, draudimo sutarčių sudarymo sąnaudos išaugo 48,3 proc. ir sudarė 78 proc. visų veiklos sąnaudų.

„Compensa“ akcinis kapitalas sudaro 6 104 000 eurų.

5. Investicinė veikla

2013 m. grynosios investicinės veiklos pajamos sudarė 4,8 mln. eurų (2012 m. – 5,2 mln. eurų).

Palūkanų normos finansų rinkose ir toliau išlieka itin žemos, lemiančios žemą investicijų grąžą. „Compensa“ konservatyvia investavimo politika siekia užtikrinti ilgalaikę finansinę grąžą ir stabilumą bei likvidų ir diversifikuotą investicijų portfelį. Metų pabaigoje investicijos į akcijas ir fondų vienetus, įskaitant su investiciniais vienetais susietų draudimo sutarčių pagrindinį turtą, sudarė 23 proc. (2012 m. – 24 proc.) finansinio turto. Skolos priemonės, apskaitomos tikrąja verte per pelną (nuostolius), sudarė 22 proc. (2012 m. – 23 proc.), o skirtas parduoti finansinis turtas – 17 proc. (2012 m. – 17 proc.) finansinio turto. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos sudarė 29 proc. (2012 m. – 27 proc.) finansinio turto. Paskolos ir gautinos sumos sudarė likusius 8 proc. (2012 m. – 9 proc.) finansinio turto.

„Compensa“ siekia savo klientams suteikti ilgalaikį saugumą ir stabilią investicijų grąžą. 2013 m. pabaigoje investicijos, kuriomis dengiamos su klientais pasirašytos sutartys, sudarė 111,5 mln. eurų (2012 m. gruodžio 31 d. – 92,4 mln. eurų), t. y. 20,6 proc., arba 19,1 mln. eurų, daugiau nei praėjusiais finansiniais metais.

6. Pardavimo rezultatai

Trijų Baltijos šalių ekonomikų augimas paskatino jų gyvybės draudimo rinkos plėtrą, kuri ir toliau augo. 2013 m. bendrosios įmokų pajamos Baltijos šalių gyvybės draudimo rinkoje iš viso sudarė daugiau kaip 352 mln. eurų, o visa rinka išaugo 10,2 proc. (2012 m. – 3,2 proc.). Augimo tempai pagal šalis buvo tokie: 9,6 proc. Estijoje, 13,5 proc. Latvijoje ir 9 proc. Lietuvoje (2012 m. – 1 proc. Estijoje, 5,9 proc. Latvijoje ir 2,7 proc. Lietuvoje).

Lietuvoje yra didžiausia regiono gyvybės draudimo rinka, kur bendrosios įmokų pajamos sudarė 189,7 mln. eurų (2012 m. – 174,1 mln. eurų). Latvija yra antroji didžiausia gyvybės draudimo rinka, kur bendrosios įmokų pajamos sudarė 89,3 mln. eurų (2012 m. – 79 mln. eurų), o Estija – trečioji, kur bendrosios įmokų pajamos sudarė 73,1 mln. eurų (2012 m. – 66,7 mln. eurų).

„Compensa“ padidino savo bendrąsias įmokų pajamas ir pajamas iš investicinių sutarčių Baltijos šalyse 36 proc. iki 42 mln. eurų (2012 m. – 30,9 mln. eurų). Augimo tempai pagal šalis buvo tokie: 37 proc. Estijoje, 21 proc. Latvijoje ir 47 proc. Lietuvoje. „Compensa“ rinkos dalis pagal bendrąsias įmokų pajamas visose Baltijos šalyse išaugo iki 11,9 proc. visos Baltijos šalių rinkos (2012 m. – 9,7 proc.).

Lentelė: „Compensa“ bendrosios įmokų pajamos ir pajamos iš investicinių sutarčių pardavimo 2013 ir 2012 metais

Bendrosios įmokų pajamos, įskaitant pajamas iš investicinių sutarčių (mln. eurų)*	2013 m.	2012 m.	Augimas
Estija	13,0	9,5	37 %
Latvija	11,2	9,3	21 %
Lietuva	17,8	12,1	47 %
Iš viso	42,0	30,9	36 %

*Pateiktos bendrosios įmokų pajamos, įskaitant pajamas iš investicinių sutarčių, nesutampa su bendrosiomis įmokų pajamomis, pateiktomis pelno (nuostolių) ataskaitoje, nes pastaroji neapima pajamų iš investicinių sutarčių.

2013 m. „Compensa“ sudarė 15 648 naujas draudimo sutartis (2012 m. – 14 135). Nepaisant teigiamų tendencijų ekonominėje aplinkoje, „Compensa“ klientai vis dar pirmenybę teikia saugesnėms investicijoms – apie 70 proc. naujų draudimo sutarčių sudarė kaupiamojo draudimo sutartys su garantuotomis palūkanomis, o su investiciniais vienetais susietos kaupiamojo draudimo sutartys sudarė tik 11 proc. visų naujų sutarčių.

Estijoje didžiąją dalį naujų draudimo sutarčių, t. y. apie 32 proc., sudarė kaupiamojo draudimo sutartys su garantuotomis palūkanomis, skirtos pensijai ir kapitalui kaupti, o 31 proc. sudarė antros pakopos pensinio draudimo sutartys. Terminuotos gyvybės draudimo sutartys, skirtos apdraustojų šeimai ir kitiems artimiems asmenims apsaugoti, sudarė 16 proc., o draudimo nuo nelaimingų atsitikimų sutartys – 15 proc. visų sudarytų sutarčių.

Daugiausia įmokų pajamų iš naujų sutarčių, t. y. 7,2 mln. eurų, buvo gauta iš antros ir trečios pakopos pensinio draudimo sutarčių. „Compensa“ užima didžiausią pensinio draudimo rinkos dalį Estijoje.

Ekonominis augimas Latvijoje teigiamai paveikė tiek gyvybės draudimo rinkos vystymąsi, tiek gyvybės draudimo bendrovių įvaizdį valdant klientų turtą ir santaupas bei mažinant jų finansinę riziką. „Compensa“ Latvijos filialo naujų draudimo sutarčių pardavimo pajamos išaugo 29 proc. Didžiausias augimas, apie 54 proc., pasiektas draudimo nuo nelaimingų atsitikimų pardavimuose.

Sveikatos draudimo rinkos augimą Latvijoje daugiausia lėmė išaugusi privačių ir valstybinių įmonių darbuotojų draudimo paklausa. Sveikatos draudimo pardavimo pajamos „Compensa“ Latvijos filiale išaugo 49 proc., o susijusių įmokų pajamos sudarė apie 5,3 mln. eurų (2012 m. – 3,5 mln. eurų).

Naujų draudimo sutarčių „Compensa“ Lietuvos filiale pardavimo pajamos išaugo 44 proc. Per metus sudaryta daugiau kaip 10 000 naujų draudimo sutarčių, įskaitant apie 200 laidojimo draudimo sutarčių, kurių pardavimas pradėtas 2013 m. pabaigoje.

Didžiausią dalį įmokų pajamų, t. y. 85 proc. visų įmokų pajamų iš naujų sutarčių, sudarė kaupiamojo draudimo sutartys su garantuotomis palūkanomis. Pagal įmokų pajamas iš anuiteto sutarčių „Compensa“ Lietuvos filialas, užimdamas didesnę kaip 20 proc. rinkos dalį, pirmavo vietos rinkoje antrus metus iš eilės.

Lietuvos filialo bendrosios įmokų pajamos iš sveikatos draudimo sudarė 2,55 mln. eurų (2012 m. – 1,7 mln. eurų). Iki metų pabaigos „Compensa“ rinkos dalis išaugo iki 20,7 proc. – tapome lyderiais ir Lietuvos sveikatos draudimo rinkoje.

Metų pabaigoje „Compensa“ iš viso turėjo 67 445 draudimo sutartis Baltijos šalyse. Apdraustųjų skaičius viršijo 150 000.

7. 2013 m. veiklos apžvalga ir 2014 m. prognozės

2013 m. žymėjo 20-uosius „Compensa“ veiklos metus vietinėje draudimo rinkoje ir 6-uosius kaip bendros Baltijos šalių įmonės veiklos metus. Mums džiugu pranešti, kad 2013 m. pasiekėme savo pardavimo ir pelno tikslus ir reikšmingai padidinome savo rinkos dalį visose trijose Baltijos šalyse.

Klientų pasitikėjimas ir pasitenkinimas yra „Compensa“ prioritetai. Todėl dėjome dideles pastangas ryšiams su klientais stiprinti tobulindami savo draudimo produktus ir gerindami klientų aptarnavimo kokybę. Siekėme ir toliau paprastinti klientų valdymo procesus visose Baltijos šalyse ir išplėtėme savo žalų sureguliuojimo ir draudimo rizikos vertinimo politiką.

Siekiant paspartinti žalų sureguliuojimo procesą, mūsų Latvijos ir Lietuvos filialuose buvo įdiegtos elektroninės prašymų formos ir pristatytos internetinės aplinkos, kuriose klientai gali registruoti savo draudiminiuosius įvykius ir įkelti dokumentus. Lietuvos filialas atliko analizę ir pradėjo testuoti skaitmeninę archyvavimo sistemą. Šis projektas bus tęsiamas 2014 m.

Antroje metų pusėje mes rengėmės perėjimui prie elektroninės sąskaitų faktūrų išrašymo sistemos Estijoje, nes bankai nuo 2014 m. vasario mėn. nusprendė nebeteikti tiesioginio debeto paslaugų. Naująją elektroninę sąskaitų faktūrų išrašymo paslaugą pristatėme 2013 m. gruodžio mėn.

Estijoje daug nuveikėme teikdami informacijos visuomenei apie gyvybės draudimą. Savo gyvybės draudimo produktus pristatėme mugėse, o žiniasklaidoje platinome galimus asmens, jo vaikų ir mylimųjų ateities draudimo variantus. Metų pabaigoje surengėme televizijos ir lauko žiniasklaidos kampaniją, skirtą „Compensa“, kaip seniausios Estijos gyvybės draudimo bendrovės, ir „Compensa“ prekės ženklo patikimumo ir pripažinimo didinimui. Estijos gyvybės draudimo rinkoje užimame trečiąją vietą ir pirmąją vietą Estijos pensinio draudimo rinkoje.

Siekdami pasiūlyti savo klientams plačiausią galimą draudimo asortimentą, mes ir toliau aktyviai tobulinome savo draudimo produktus. Antroje metų pusėje pristatėme laidojimo draudimą Lietuvoje ir pradėjome pasirengimą siūlyti šį produktą kitose Baltijos šalyse.

Siekdami padidinti su investiciniais vienetais susietų gyvybės draudimo sutarčių pardavimą, 2013 m. pabaigoje išplėtėme investicinių fondų pasirinkimą ir pradėjome siūlyti Austrijos fondų valdytojos „C-QUADRAT“ investicinius fondus, kurių tikslas – pasiekti absoliučią grąžą.

Latvijos filiale patobulinome privatiems ir juridiniams asmenims siūlomus sveikatos draudimo produktus ir toliau plėtojome antros pakopos pensinio draudimo anuiteto produktą. Ketiname antros pakopos pensinio draudimo produktą pasiūlyti 2014 m. Antroje metų pusėje rengėmės euro įvedimui Latvijoje, perėjimas vyko sklandžiai.

2012 m. pabaigoje „Compensa“ patronuojanti bendrovė VIG pradėjo projektą, kuriuo siekiama, kad visos grupės veikla atitiktų JAV užsienio sąskaitų naudojimo atitikties mokesčių taisyklėms įstatymą. 2013 m. projektas pradėtas įgyvendinti „Compensa“ pagrindinėje būstinėje ir filialuose. Planuojame, kad didžioji dalis darbų bus atlikta 2014 m., o visiškai atitiktis turi būti pasiekta iki 2014 m. liepos 1 d.

2013 m. mes taip pat tęsėme pasirengimą perėjimui prie „Mokumas II“ sistemos. Rudenį mes įdarbinome rizikos valdytoją. Rizikos valdytojas yra atsakingas už rizikos valdymo sistemos sukūrimą ir priežiūrą ir vadovavimą valdymo sistemos projektui, kaip reikalaujama Draudimo veiklos įstatyme, kurį „Compensa“ turi įgyvendinti pradėdant nuo 2014 m. balandžio 1 d. „Compensa“ rizikos valdymo gairės paremtos grupės rizikos valdymo politika. Kiekvieną rudenį mes atliekame savo rizikos vertinimą ir peržiūrime mūsų vidaus kontrolės priemonių efektyvumą.

Valdybos tikslas yra užtikrinti tvarią „Compensa“ veiklą ir tolesnį augimą. Mes ir toliau pagrindinį dėmesį skiriame klientų aptarnavimo kokybei, draudimo produktų vystymui ir „Compensa“ rinkos dalies didinimui Baltijos šalyse.

Olga Reznik
Valdybos pirmininkė

Finansinės ataskaitos

Pelno (nuostolių) ataskaita

(eurais)	Pasta- ba	2013 m.	2012 m.
Bendra pasirašytų draudimo įmokų suma	4	32 649 391	23 672 170
Perdraudikams perduotos pasirašytos įmokos	4	-1 023 995	-813 652
Grynosios uždirbtos įmokos		31 625 396	22 858 518
Mokesčių ir komisinių pajamos		1 651 411	1 067 901
Investicinės veiklos pajamos	5	2 791 719	2 726 115
Grynasis pelnas iš investicijų pardavimo	6	2 321	4 124
Investicijų, apskaitomų tikrąja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pasikeitimo grynasis pelnas	7	2 052 155	2 463 475
Kitos pajamos	8	726 090	472 797
Iš viso pajamų		38 849 092	29 592 930
Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams, išskyrus perdraudimo dalį	9	-23 566 069	-17 281 475
Iš su investiciniais vienetais susietų sutarčių kylančių finansinių įsipareigojimų vertės pasikeitimas	26	-1 035 508	-1 837 867
Iš investicinių sutarčių kylančių finansinių įsipareigojimų vertės pasikeitimas	26	-1 004 790	-974 105
Sutarčių sudarymo sąnaudos	10, 11	-9 130 111	-6 157 837
Administracinės sąnaudos	10, 11	-2 508 970	-2 073 863
Investicijų valdymo sąnaudos	12	-223 387	-185 363
Kitos veiklos sąnaudos		-410 166	-402 056
Iš viso sąnaudų		-12 272 634	-8 819 119
Pagrindinės veiklos pelnas		970 091	680 364
Grynasis pelnas už metus		970 091	680 364
Pelnas, priskirtinas:			
- „Compensa“ savininkui		970 091	680 364
Grynasis metų pelnas		970 091	680 364

Bendrujų pajamų ataskaita

(eurais)	Pas- taba	2013 m.	2012 m.
Grynasis pelnas už metus		970 091	680 364
Kitų bendrųjų pajamų straipsniai, kurie vėliau gali būti pergrupuoti į pelno (nuostolių) ataskaitą			
Grynasis tikrosios vertės rezervo pokytis	19	-185 068	2 424 774
- sumažėjimas/padidėjimas dėl skirto parduoti finansinio turto pardavimo		-847	25 555
- skirto parduoti finansinio turto tikrosios vertės pokytis		-184 220	2 399 219
Valiutų perskaičiavimo skirtumai perskaičiuojant sumas iš operacijų užsienyje		113 969	-25 942
Iš viso kitų bendrųjų nuostolių/pajamų per metus		-71 099	2 398 832
Iš viso bendrųjų pajamų per metus		898 992	3 079 196

Balansas

(eurais) Gruodžio 31 d.	Pasta- ba	2013 m.	2012 m.
TURTAS			
Ilgalaikis materialusis turtas	14	122 742	100 950
Nematerialusis turtas	15	973 750	1 111 560
Investicijos į finansines priemones			
<i>Akcijos ir fondų vienetai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	16, 17	28 655 674	25 061 619
<i>Iki išpirkimo termino laikomos investicijos</i>	18	36 771 797	28 420 167
<i>Skirtas parduoti finansinis turtas</i>	19	21 896 145	18 095 494
<i>Paskolos ir gautinos sumos</i>	20	32 159 332	28 162 250
Iš viso investicijų į finansines priemones		119 482 947	99 739 530
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	21	993 404	1 017 115
Perdraudimo gautinos sumos	23	18 262	16 791
Kitos gautinos sumos	22	6 330 415	5 495 317
Iš viso turto		127 921 520	107 481 263
NUOSAVAS KAPITALAS			
Įstatinis akcinis kapitalas		6 104 000	6 104 000
Akcijų priedai		3 965 795	3 965 795
Privalomasis rezervas		428 045	394 027
Kiti rezervai		1 351 091	1 422 191
Sukaupti nuostoliai		-69 498	-1 005 571
Iš viso nuosavo kapitalo	24	11 779 434	10 880 442
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Subordinuota paskola	27, 29	2 000 000	2 000 000
Iš draudimo sutarčių kylantys įsipareigojimai	25	58 217 287	45 381 744
Iš su investiciniais vienetais susietų sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai	26	19 116 096	16 444 709
Iš investicinių sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai	26	34 146 445	30 580 419
Kiti įsipareigojimai	27	2 662 259	2 193 949
Iš viso įsipareigojimų		116 142 087	96 600 821
Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų		127 921 520	107 481 263

Pinigų srautų ataskaita

(eurais)	Pasta- ba	2013 m.	2012 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Gautos draudimo įmokos	4	30 321 870	21 428 113
Pagal investicines sutartis gautos sumos	25	9 346 280	7 313 781
Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams	9	-9 808 890	-5 512 498
Finansinių įsipareigojimų padengimas		-2 600 412	-2 838 844
Perdraudimo įmokos, išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams ir komisiniai (grynąja verte)		-118 762	-66 558
Apmokėtos veiklos sąnaudos		-10 964 199	-10 289 548
Kitos pajamos ir sąnaudos		-801 938	-35 094
Sumokėtos palūkanos		-130 000	-130 000
Gryniesiems pinigų srautai iš akcijų ir fondų vienetų		-1 543 651	-1 391 646
Gauti dividendai		26 332	28 589
Gryniesiems pinigų srautai iš skolos vertybinių popierių ir indėlių		-16 277 525	-10 430 506
Gautos palūkanos		2 794 565	2 626 190
Turto valdymo paslaugų sąnaudos		-152 508	-140 183
Gryniesiems pagrindinės veiklos pinigų srautai		91 162	561 796
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	14, 15	-113 928	-195 214
Gryniesiems investicinės veiklos pinigų srautai		-113 928	-195 214
Grynosios pinigų išmokos/įplaukos		-22 766	366 582
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje		1 017 115	647 507
Pinigų ir pinigų ekvivalentų sumažėjimas/padidėjimas		-22 766	366 582
Valiutų kursų svyravimo įtaka		-947	3 026
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje		22	993 404

KPMG Baltics, UAB

2014-05-08 12

For identification only

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

(eurais)	Išstatinis kapitalas	Neįregistruotas akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas/sukaupti nuostoliai	Iš viso
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	5 004 000	1 100 000	3 965 795	394 026	-976 641	-1 685 934	7 801 246
Sandoriai, susiję su savininku							
Akcinio kapitalo registravimas	1 100 000	-1 100 000	0	0	0	0	0
Iš viso sandorių, susijusių su savininku	1 100 000	-1 100 000	0	0	0	0	0
Kitos bendrosios pajamos/nuostoliai							
Tikrosios vertės rezervo pokytis	0	0	0	0	2 424 774	0	2 424 774
Valiutų perskaičiavimo skirtumai perskaičiuojant sumas iš operacijų užsienyje	0	0	0	0	-25 942	0	-25 942
Iš viso kitų bendrųjų pajamų	0	0	0	0	2 398 832	0	2 398 832
Pelnas už metus	0	0	0	0	0	680 364	680 364
Iš viso bendrųjų pajamų už metus	0	0	0	0	2 398 832	680 364	3 079 196
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	6 104 000	0	3 965 795	394 027	1 422 191	-1 005 570	10 880 442
Sandoriai, susiję su savininku							
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	0	0	0	34 018	0	-34 018	0
Iš viso sandorių, susijusių su savininku	0	0	0	34 018	0	-34 018	0
Kitos bendrosios pajamos/nuostoliai							
Tikrosios vertės rezervo pokytis	0	0	0	0	-185 067	0	-185 067
Valiutų perskaičiavimo skirtumai perskaičiuojant sumas iš operacijų užsienyje	0	0	0	0	113 969	0	113 969
Iš viso kitų bendrųjų nuostolių	0	0	0	0	-71 099	0	-71 099
Pelnas už metus	0	0	0	0	0	970 091	970 091
Iš viso bendrųjų pajamų už metus	0	0	0	0	-71 099	970 091	898 992
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	6 104 000	0	3 965 795	428 045	1 351 091	-69 498	11 779 434

Išsamesnė informacija apie įstatinį kapitalą ir kitus nuosavo kapitalo straipsnius pateikta 24-oje pastaboje.

KPMG Baltics, UAB

2014-05-08

13

For identification only

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Bendroji informacija

„Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ (toliau – „Compensa“) yra Estijoje registruota gyvybės draudimo bendrovė, kuri vykdo veiklą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Bendrovės būstinė registruota adresu: Roosikrantsi 11, Talinas. Filialas Latvijoje registruotas adresu: Vienības gatve 87h, Ryga, o filialas Lietuvoje registruotas adresu: Lvovo g. 25, Vilnius. Bendrovė Baltijos šalyse turi 20 skyrių: 4 Estijoje, 5 Latvijoje ir 11 Lietuvoje.

2013 m. gruodžio 31 d. „Compensa“ patronuojanti įmonė ir vadovaujančioji kontroliuojanti šalis buvo „VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe“.

Metų pabaigoje „Compensa“ turėjo 144 darbuotojus (2012 m. gruodžio 31 d. – 135 darbuotojus).

1 pastaba Reikšmingi apskaitos principai

1.1. Rengimo pagrindas

„Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ 2013 m. finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

„Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, jeigu šioje apskaitos politikoje nenurodyta kitaip.

Vadovybės nuomone, bendrovė gali tęsti veiklą ir yra moki.

Įvairiuose Tarptautiniuose finansinės atskaitomybės standartuose, priimtuose taikyti Europos Sąjungoje, reikalaujama, kad vadovybė priimtų sprendimus, naudotų įvertinimus ir prielaidas dėl finansinėse ataskaitose pateiktos finansinės informacijos.

Nors šie įvertinimai ir prielaidos yra paremti geriausiomis vadovybės žiniomis, faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įvertinimų. Vadovybės įvertinimų ir prielaidų pasikeitimai nurodomi pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai jie įvyko. Išsamiau įvertinimai ir prielaidos aprašomi 2-oje pastaboje.

Pagal Estijos prekybos kodeksą finansines ataskaitas, parengtas valdybos ir patvirtintas stebėtojų tarybos, galutinai tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas. Akcininkai gali nuspręsti nepatvirtinti valdybos parengtų ir pateiktų finansinių ataskaitų ir reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

Valdyba šias finansines ataskaitas patvirtino 2014 m. kovo 13 d.

1.2. Funkcinė ir pateikimo valiuta

„Compensa“ pateikimo valiuta yra euras. Funkcinė bet kurios įmonės ar padalinio, kuris yra „Compensa“ dalis, valiuta yra pagrindinės ekonominės aplinkos, kurioje ji veikia, valiuta. Rengiant „Compensa“ finansines ataskaitas, užsienio filialų turtas ir įsipareigojimai bei tikrosios vertės koregavimai yra perskaičiuojami į eurus taikant ataskaitų sudarymo datą galiojančius valiutų keitimo kursus. Užsienio filialų pajamos ir sąnaudos yra perskaičiuojamos į eurus naudojant laikotarpio vidutinį valiutos keitimo kursą. Rengiant šias finansines ataskaitas taikyti toliau nurodyti valiutų keitimo kursai:

	LVL	LTL
Valiutos keitimo kursas ataskaitų sudarymo datą	0,70145	3,4528
Vidutinis metų valiutos keitimo kursas	0,70280	3,4528

1.3. Sandoriai užsienio valiuta

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje registruojami naudojant Europos Centrinio Banko nustatytus užsienio valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną.

Piniginis turtas ir įsipareigojimai, ataskaitų sudarymo dieną išreikšti užsienio valiuta, perskaičiuojami į eurus naudojant Europos Centrinio Banko nustatytus užsienio valiutų kursus, galiojančius ataskaitų sudarymo dieną. Pelnas ar nuostoliai, atsirandantys iš sandorių užsienio valiutomis perskaičiavimo, pripažįstami pelne (nuostoliuose) (atitinkamai pajamose ir sąnaudose) tuo laikotarpiu, kada jie susidaro.

Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, išreikšti užsienio valiuta ir vertinami tikrąja verte, yra perskaičiuojami į funkcinę valiutą taikant tikrosios vertės nustatymo dieną galiojusį valiutos kursą.

Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, išreikšti užsienio valiuta ir vertinami istorine savikaina, yra perskaičiuojami taikant sandorio dieną galiojusį valiutos kursą. Perskaičiavimo metu susidarę valiutos keitimo skirtumai yra pripažįstami to laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje.

1.4. Filialai

Filialas yra ūkio subjektas, įsteigtas teikti paslaugas „Compensa“ vardu. Filialas nėra nepriklausomas juridinis asmuo. „Compensa“ yra atsakinga už įsipareigojimus, kylančius iš filialo veiklos. Užsienio filialų sąskaitos tvarkomos atskirai. Filialai savo finansines ataskaitas rengia už tuos pačius laikotarpius ir naudodami tuos pačius apskaitos principus kaip „Compensa“. Bet kokie sandorių tarp grupės įmonių likučiai, sandoriai ir pelnas bei nuostoliai yra eliminuojami.

1.5. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje ir likučius einamosiose sąskaitose (be banko sąskaitos kredito).

1.6. Finansinis turtas

Finansinio turto pirkimas ir pardavimas pripažįstamas atsiskaitymo dieną. Finansinis turtas nustojamas pripažinti tada, kai „Compensa“ jį perleidžia.

Atsižvelgiant į finansinio turto įsigijimo tikslą ir vadovybės ketinimus, finansinis turtas skirstomas į tokias kategorijas:

- finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius);
- paskolos ir gautinos sumos;
- iki išpirkimo termino laikomos investicijos; ir
- skirtas parduoti finansinis turtas.

Finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius), apima prekybai skirtą finansinį turtą (t. y. turtą, įsigytą visų pirma parduoti arba išpirkti artimiausiu metu; dalį bendrai valdomo prekybai skirtų finansinių priemonių portfelio; arba išvestines finansines priemones, kurios nėra apsidraudimo priemonės), taip pat kitą finansinį turtą, kuris pirminio pripažinimo metu klasifikuojamas kaip finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šiai kategorijai priskiriamas finansinis turtas pradžioje apskaitomas tikrąja verte, neįtraukiant sandorio sąnaudų. Po pirminio pripažinimo šiai kategorijai priskiriamas finansinis turtas įvertinamas tikrąja verte, o pelnas (nuostoliai) dėl tikrosios vertės pokyčių pripažįstamas pelne (nuostoliuose) tuo laikotarpiu, kuriuos jis susidaro.

Finansinį turtą galima priskirti apskaitomam tikrąja verte per pelną (nuostolius), jeigu dėl to sumažėja vertinimo arba pripažinimo nenuoseklumas.

Visas finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius), šiose finansinėse ataskaitose tokiai finansinio turto kategorijai buvo priskirtas pirminio pripažinimo metu.

Listinguojamų vertybinių popierių tikroji vertė paremta paskutinio su šiuo vertybiniu popieriumi atlikto sandorio vertybinių popierių biržoje kaina. Nelistinguojamo vertybinio popieriaus, kuriuo prekiaujama aktyvioje rinkoje, tikroji vertė nustatoma remiantis paskutinio su šiuo vertybiniu popieriumi atlikto sandorio kaina (darant prielaidą, kad sandoris įvykdytas rinkos sąlygomis). Jeigu kainos patikimai nustatyti negalima, tuomet pozicija yra įvertinama iš naujo tikrąja verte naudojant visuotinai priimtus vertinimo metodus ir visą prieinamą informaciją apie investicijos tikrąją vertę. Nelistinguojami skolos vertybiniai popieriai, kurių rinka nėra aktyvi, yra diskontuojami naudojant diskonto normą, kuri lygi esančioms rinkos gražos normoms ir atspindi emitento riziką.

Paskolos ir gautinos sumos – tai neišvestinis aktyvioje rinkoje nekotiruojamas finansinis turtas su fiksuotais ar kitaip nustatomais mokėjimais. Pradžioje paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos tikrąja verte pridėjus sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo paskolos ir gautinos sumos apskaitomos amortizuota savikaina, naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Apskaičiuotų palūkanų norma yra norma, kuri leidžia tiksliai diskontuoti įvertintus būsimus pinigų srautus per numatomą finansinės priemonės terminą iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo grynosios balansinės vertės. Nustatant apskaičiuotų palūkanų normą, pinigų srautai įvertinami atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutartines sąlygas, tačiau ne į būsimus vertės sumažėjimo nuostolius. Į skaičiavimą įtraukiami visi sutarties šalių sumokėti arba iš jų gauti mokesčiai, sandorio sąnaudos ir visos kitos įmokos ir nuolaidos. Šis metodas yra taikomas palūkanų pajamų už gautinas sumas būsimais laikotarpiais pripažinimui. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai bei fiksuotas terminas ir kurį „Compensa“ ketina ir gali laikyti iki termino pabaigos. Pradžioje iki išpirkimo termino laikomos investicijos pripažįstamos tikrąja verte pridėjus sandorio sąnaudas, o vėliau įvertinamos amortizuota savikaina taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Skirtas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, kurį bendrovė ketina iš karto ar artimiausiu metu parduoti ir kuris nėra priskirtas jokiai pirmiau nurodytai kategorijai. Pradžioje skirtas parduoti finansinis turtas pripažįstamas tikrąja verte, pridėjus sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo skirtas parduoti finansinis turtas įvertinamas tikrąja verte, neatimant sandorio sąnaudų, kurios gali būti patirtos dėl šio turto pardavimo ar kitokio perleidimo.

Paprastai tikroji vertė nustatoma vadovaujantis finansinio turto rinkos kaina aktyvioje rinkoje, tačiau jei šis būdas negalimas, tuomet tikroji vertė nustatoma naudojant visuotinai pripažintus vertinimo metodus. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius, kurie neturi kainos aktyvioje rinkoje ir kurių tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta taikant kitus vertinimo metodus, bei išvestinės finansinės priemonės, kurios yra susietos su šiomis nuosavybės priemonėmis ir už kurias turi būti atsiskaitoma perleidžiant šias nuosavybės priemones, apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus nuostolį dėl vertės sumažėjimo.

Nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš skirto parduoti finansinio turto tikrosios vertės pokyčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje kitose bendrosiose pajamose kaip tikrosios vertės rezervo pokytis.

Realizuotas pelnas (nuostoliai) ir nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš finansinio turto, priskiriamo finansiniam turtui, apskaitomam tikrąja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pasikeitimo pripažįstamas pelne (nuostoliuose), kai susidaro. Kai skirtas parduoti finansinis turtas parduodamas arba sumažėja jo vertė, sukauptas pelnas (nuostoliai), anksčiau pripažinti kitose bendrosiose pajamose, perklasifikuojami į pelną (nuostolius). Kai investicijai nustatytos palūkanos, tuomet palūkanos, apskaičiuotos naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, yra pripažįstamos pelne (nuostoliuose).

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas, apskaitomas amortizuota savikaina

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje „Compensa“ įvertina, ar nėra objektyvių finansinio turto vieneto ar finansinio turto grupės vertės sumažėjimo įrodymų. Finansinio turto vieneto vertė yra sumažėjusi ir vertės sumažėjimo nuostoliai patiriami tada ir tik tada, jei yra objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų dėl vieno ar daugiau įvykių, įvykusių po turto pirminio pripažinimo (nuostolių įvykis), ir toks nuostolių įvykis (arba įvykiai) turi įtakos būsimiems pinigų srautams iš finansinio turto vieneto ar finansinio turto grupės, kurie gali būti patikimai įvertinti.

Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad buvo patirta paskolų ir gautinų sumų arba iki išpirkimo termino laikomų investicijų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių, nuostolio suma apskaičiuojama kaip skirtumas tarp turto balansinės vertės ir dabartinės įvertintų būsimų pinigų srautų vertės (neįskaitant būsimų vertės sumažėjimo nuostolių, kurie dar nepatirti), diskontuotų taikant finansinio turto pradinę apskaičiuotą palūkanų normą. Turto balansinė vertė sumažinama ir nuostolio suma pripažįstama pelne (nuostoliuose).

Jeigu paskolos arba iki išpirkimo termino laikomos investicijos palūkanų norma kintama, diskonto norma, naudojama vertės sumažėjimo nuostoliui nustatyti, yra apskaičiuotų palūkanų norma, nustatoma pagal sutartį. Praktiškai vertės sumažėjimas gali būti nustatomas remiantis priemonės tikrąja verte naudojant stebimą rinkos kainą.

Skirtas parduoti finansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje „Compensa“ įvertina, ar nėra objektyvių finansinio turto vieneto ar finansinio turto grupės vertės sumažėjimo įrodymų. Skolos priemonė laikoma nuvertėjusia, jeigu pasikeičia jos įvertinti būsimi pinigų srautai.

Jeigu vėlesniu laikotarpiu skirtos parduoti skolos priemonės tikroji vertė padidėja ir toks padidėjimas gali būti objektyviai siejamas su įvykiu, įvykiu po to, kai vertės sumažėjimo nuostoliai buvo pripažinti pelne (nuostoliuose), vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi atstatymo, pripažinto pelne (nuostoliuose), suma.

1.7. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra „Compensa“ pagrindinėje veikloje naudojamas materialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai. Ilgalaikis materialusis turtas pradžioje pripažįstamas įsigijimo savikaina, kurią sudaro pirkimo kaina, įskaitant maito ir kitus neatgautinus mokesčius, ir kitos sąnaudos, tiesiogiai susijusios su turto paruošimu naudoti ir pristatyti į naudojimo vietą. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Lizingo būdu įsigytas turtas apskaitomas panašiai, kaip įsigytas turtas.

Vėliau patiriamos su ilgalaikiu materialiuoju turtu susijusios išlaidos yra pridedamos prie turto balansinės vertės, jei tikėtina, kad bendrovė ateityje gaus iš šio turto ekonominės naudos ir jo išlaidos gali būti patikimai įvertintos. Kasdienės turto priežiūros ir remonto išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Ilgalaikis materialusis turtas nudėvimas naudojant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą. Atsižvelgiant į naudingo tarnavimo trukmę, ilgalaikiam materialiajam turtui nustatomos skirtingos nusidėvėjimo normos. Ilgalaikio materialiojo turto klasėms taikomos šios metinės nusidėvėjimo normos:

- Transporto priemonės, mašinos ir įrenginiai 20 %;
- Kompiuteriai ir kompiuterinės sistemos 30 %;
- Kita įranga, įrankiai, prietaisai ir įrenginiai 20–30 %.

Tik skirtumas tarp ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainos ir likvidacinės vertės nudėvimas per turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Turto nusidėvėjimo normos, metodai ir likvidacinės vertės yra peržiūrimi kiekvieną ataskaitų sudarymo dieną. Jei turto likvidacinė vertė padidėja tiek, kad viršija jo balansinę vertę, nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas.

Meno kūriniai, kurių vertė nesikeičia, ir kitas ilgalaikis materialusis turtas su neribotu naudingo tarnavimo laikotarpiu pripažįstami įsigijimo savikaina ir nusidėvėjimas jiems nėra skaičiuojamas.

„Compensa“ įvertina, ar nėra požymių, rodančių, kad ilgalaikio materialiojo turto vertė sumažėjo. Jeigu ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę (tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertė, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė), ilgalaikis materialusis turtas nurašomas iki turto atsiperkamosios vertės.

1.8. Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas pradžioje pripažįstamas įsigijimo savikaina, kurią sudaro pirkimo kaina ir kitos tiesiogiai priskirtinos įsigijimo sąnaudos. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolių suma. Nematerialusis turtas amortizuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą. Amortizacijos normos nustatomos atsižvelgiant į turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Amortizuojamam šiuo metu turimam nematerialiajam turtui „Compensa“ taiko 20 procentų metinę amortizacijos normą, išskyrus įsigyto verslo vertę, kurios apskaitos principai aprašyti 1.21 pastaboje.

1.9. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Nematerialusis turtas su neribotu naudingo tarnavimo laikotarpiu (įskaitant teigiamą prestižą) neamortizuojamas, tačiau kiekvienais metais peržiūrimas, siekiant nustatyti, ar nesumažėjusi jo vertė, lyginant jo balansinę vertę su atsiperkamąja verte. Nudėvimą ir amortizuojamą turtą „Compensa“ tikrina, ar nėra požymių, rodančių, kad turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, nustatoma turto atsiperkamoji vertė ir palyginama su balansine verte. Suma, kuria turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliu. Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertė, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, nustatoma mažiausios identifikuojamos turto grupės, kuri generuoja didelę dalimi nepriklausomus pinigų srautus (pinigų srautus kuriantis vienetas), atsiperkamoji vertė.

1.10. Finansinė ir veiklos nuoma

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma pripažįstama finansine nuoma, kai nuomininkui perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma yra visa kita nuoma, kuri nėra finansinė nuoma.

Mokėjimai, mokami pagal veiklos nuomos sutartis, pripažįstami sąnaudomis taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per visą nuomos laikotarpį.

1.11. Sutarčių priskyrimas draudimo ir investicinėms sutartims

Remiantis 4-uoju TFAS, nuo 2005 m. su klientais sudaromos sutartys skirstomos į draudimo sutartis ir investicines sutartis.

Sutartys, pagal kurias perduodama reikšminga draudimo rizika, priskiriamos draudimo sutartims. Sutartys, pagal kurias perduodama finansinė rizika, o ne reikšminga draudimo rizika, priskiriamos investicinėms sutartims. Pagal investicinę sutartį gali būti perduodama dalis draudimo rizikos. Tokiu atveju draudimo komponentas atskiriamas ir klasifikuojamas kaip draudimo sutartis, nepriklausomai nuo jo reikšmingumo. Su investiciniais vienetais susietų sutarčių indėlio komponentas klasifikuojamas kaip investicinė sutartis.

Sutartys, klasifikuojamos kaip draudimo sutartys, apima:

- terminuoto gyvybės draudimo sutartis, sveikatos draudimo sutartis, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų sutartis, pensinio draudimo sutartis (antros pakopos) ir anuiteto sutartis – tai sutartys, pagal kurias perduodama tik draudimo rizika;
- kaupiamojo draudimo sutartis su garantuotomis palūkanomis ir lanksčiais mokėjimų grafikais – tai sutartys, pagal kurias perduodama reikšminga draudimo rizika; jos apima savarankiško dalyvavimo elementą (t. y. dalyvauja skirstant papildomas išmokas);
- investicinių sutarčių draudimo rizikos komponentus.

Sutartys, klasifikuojamos kaip investicinės sutartys, apima:

- su investiciniais vienetais susietas sutartis su lanksčiais mokėjimų grafikais – tai sutartys, pagal kurias perduodama nereikšminga draudimo rizika ir pagal kurias investavimo rizika tenka draudėjui;
- pensinio draudimo sutartis su garantuotomis palūkanomis ir lanksčiais mokėjimų grafikais – tai sutartys, pagal kurias perduodama nereikšminga draudimo rizika; jos apima savarankiško dalyvavimo elementą (t. y. dalyvauja skirstant papildomas išmokas).

Pensinio draudimo sutartys su lanksčiais mokėjimų grafikai ir garantuotomis palūkanomis priskiriamos investicinėms sutartims. Jei sutartyse yra reikšminga draudimo rizika, draudimo komponentas atskiriamas ir klasifikuojamas kaip draudimo sutartis.

Su investiciniais vienetais susietų sutarčių draudimo komponentas priskiriamas draudimo sutartims, o kapitalo kaupimo komponentas – investicinėms sutartims.

1.12. Draudimo sutartys

Draudimo sutartis – tai sutartis, pagal kurią bendrovė perima reikšmingą draudimo riziką iš draudėjo, sutikdama kompensuoti draudėjui už numatytą neapibrėžtą būsimąjį įvykį (draudžiamąjį įvykį), kuris neigiamai paveiktų šį draudėją.

Ilgalaikės draudimo sutartys – tai sutartys, kuriomis draudžiami įvykiai, susiję su žmogaus gyvenimu, pvz., mirtimi ar išgyvenimu, ilgu laikotarpiu. Draudimo įmokos, gautos pagal šias sutartis, pripažįstamos kaip bendrosios įmokų pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje tuomet, kai jos yra gaunamos. Iš draudimo sutarčių kylantys įsipareigojimai pripažįstami kaip gyvybės draudimo atidėjinys, kai šios sutartys yra sudaromos. Tada įsipareigojimai koreguojami atsižvelgiant į gautas rizikos priemokas, patirtas sąnaudas bei palūkanas ir papildomas išmokas (dalyvavimą pelne), sukauptas pagal sutartis.

Žalos (nuostoliai) apskaitomos kaip numatomų išmokų atidėjinys tuomet, kai klientas praneša „Compensa“ apie žalą. Numatomų išmokų atidėjinys koreguojamas atsižvelgiant į įvertintus išmokėjimus ir pokytis pripažįstamas kaip numatomų išmokų atidėjinio pokytis. Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai jos yra išmokamos, ir tuo pačiu metu mažinami atitinkami pripažinti atidėjiniai.

Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams, susijusios su išpirkimo sumomis anuliuojamos sutartis ir su sutarčių galiojimo pasibaigimu, taip pat gyvybės draudimo atidėjinio ir numatomų išmokų atidėjinio pasikeitimai, praneštos žalos ir žalų sureguliuojamos sąnaudos pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

1.13. Draudimo sutarčių įsipareigojimai

Gyvybės draudimo atidėjinys

Draudimo atidėjinių apskaičiavimo tvarka ir metodologija numatytos techniniuose veiklos planuose, patvirtintuose Estijos finansų priežiūros tarnybos. Techninis atidėjinys skaičiuojamas kiekvienai sutarčiai atskirai ir apima sumas, gautas pagal draudimo sutartis, bei pagal sutartį sukauptas palūkanas (ir papildomas išmokas), atėmus sutarties valdymo mokesčius ir rizikos draudimo sąnaudas.

Metinė palūkanų norma svyruoja nuo 2 iki 4 procentų, priklausomai nuo sutarties pobūdžio, sudarymo laiko ir apdraustos sumos valiutos.

Sutarčių sudarymo sąnaudos kapitalizuojamos (pripažįstamos kaip atidėtosios sutarčių sudarymo sąnaudos) toms gyvybės draudimo sutartims, kurių sąnaudos yra padengiamos remiantis techniniais veiklos planais per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį (taip pat žr. 1.20 pastabą). Valdymo mokesčiai apskaičiuojami ir atimami iš sukauptų sutartinių įsipareigojimų kas mėnesį, atsižvelgiant į draudimo sutarties sąlygas. Rizikos priemokos ir rizikos draudimo suma apskaičiuojamos ir atimamos iš sutartinių įsipareigojimų kiekvieną mėnesį. Atidėjiniai su neigiama verte balanse neapskaitomi.

Numatomų išmokų atidėjinys

Numatomų išmokų atidėjinys yra lygus sumoms, kurios skiriamos padengti tikėtinas galutines išlaidas, susijusias su draudžiamaisiais įvykiais, apie kuriuos draudikui buvo pranešta iki ataskaitų sudarymo dienos, ir susijusias su draudžiamaisiais įvykiais, kurie įvyko prieš ataskaitų sudarymo dieną, tačiau apie kuriuos draudikui nebuvo pranešta iki ataskaitų sudarymo dienos.

Draudimo įmokų grąžinimo atidėjinys

Draudimo įmokų grąžinimo atidėjinys yra lygus sumai, kuria ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais gali būti didinami techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai pridodant garantuotą pelno dalį (papildomą pelno dalį).

Perdraudikams tenkanti atidėjinių dalis

Perdraudikui tenkanti atidėjinių dalis yra arba neskaiciuojama visai (perviršio proporcinio perdraudimo sutarčių atveju) arba skaičiuojama remiantis perdraudimo sutarties sąlygomis (kvotinio proporcinio perdraudimo sutarčių atveju).

Jeigu numatomų išmokų atidėjinį įtraukta draudimo išmoka, mokama įvykus draudžiamiesiems įvykiams, viršija bendrovės prisiimtą dalį, perviršio suma pripažįstama kaip perdraudimo gautina suma. Perdraudimo gautinos sumos sudaro perdraudikui tenkančią numatomų išmokų atidėjinio dalį.

Gautinos sumos pagal perdraudimo sutartis, susijusias su draudimo atidėjimais, pripažįstamos perdraudimo gautinose sumose.

Bendrovė nuosekliai taiko draudimo atidėjinių apskaičiavimo metodiką.

1.14. Finansiniai įsipareigojimai

1.14.1. Iš su investiciniais vienetais susietų investicinių sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai

Ši klasė apima investicines sutartis, kurių finansiniai įsipareigojimai nustatomi remiantis su investicine sutartimi susijusių vertybinių popierių rinkos verte. Šie finansiniai įsipareigojimai priskiriami finansiniams įsipareigojimams, apskaitomiems tikrąja verte per pelną (nuostolius), tuomet, kai jie įgyjami. „Compensa“ priskyrė šiuos įsipareigojimus apskaitomiems tikrąja verte per pelną (nuostolius), kadangi taip išvengiama tokio turto ir įsipareigojimų skirtingo traktavimo apskaitoje atvejų arba tokių atvejų labai sumažėja. Toks skirtingas traktavimas atsirastų, jei pelnas ir nuostoliai iš minėto turto ir įsipareigojimų būtų pripažįstami taikant skirtingus apskaitos principus.

1.14.2. Iš investicinių sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai, kylantys iš investicinių sutarčių, apima pagal sutartis gautas sumas ir palūkanas bei papildomas išmokas (pelno dalį), sukauptas pagal sutartis, atėmus mokesčius, susijusius su sutarčių valdymu, ir rizikos draudimo sumą. Šioms sutartims nustatyta nuo 2 iki 4 procentų metinė garantuota palūkanų norma, priklausomai nuo sutarties pobūdžio ir sudarymo laiko. Palūkanų norma garantuojama iki investicijos (kapitalo kaupimo) laikotarpio pabaigos.

Iš investicinių sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai pradžioje apskaitomi tikrąja verte, o vėliau – amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

1.14.3. Kiti finansiniai įsipareigojimai

Visi kiti finansiniai įsipareigojimai (prekybos mokėtinos sumos, kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai, gautos paskolos ir išleisti skolos vertybiniai popieriai) pirmą kartą apskaitoje registruojami tikrosiomis vertėmis, o vėliau amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Paprastai amortizuota trumpalaikių finansinių įsipareigojimų savikaina atitinka jų nominalią vertę, todėl trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai balanse apskaitomi mokėtina suma. Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai pradžioje apskaitomi tikrąja gauto atlygio verte, atėmus sandorio sąnaudas. Vėlesniais laikotarpiais jie vertinami amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

1.15. Kiti atidėjiniai ir neatibrėžtieji įsipareigojimai

Atidėjiny yra įsipareigojimas, susijęs su netikrumu dėl tam tikro laiko ar sumos. Atidėjiniai pripažįstami, kai dėl įvykio praeityje bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Teisinis įsipareigojimas kyla iš sutarties arba teisės akto, o neatšaukiamas pasižadėjimas – iš nusistovėjusios praktikos praeityje.

Atidėjiniai pripažįstami remiantis vadovybės vertinimais, susijusiais su tikėtinų išlaidų sumomis ir laiku įsipareigojimui padengti. Atidėjiny pripažįstamas tokia suma, kuri, vadovybės nuomone, ataskaitų sudarymo dieną yra būtina, kad būtų įvykdytas įsipareigojimas arba kad šis įsipareigojimas būtų perduotas trečiajam šaliai. Atidėjiny apskaitomas diskontuota verte (dabartine būsimų išmokėjimų verte), išskyrus tuos atvejus, kai diskontavimo poveikis būtų nereikšmingas. Su atidėjimais susijusios sąnaudos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kai patiriamos.

1.16. Sukaupti atostoginiai ir kiti įsipareigojimai darbuotojams

Mokėtinos sumos darbuotojams apima sukauptų atostoginių įsipareigojimą, apskaičiuotą pagal darbo sutartis su darbuotojais ir galiojančius teisės aktus. Atostoginių įsipareigojimas apima susijusį socialinio draudimo mokestį ir nedarbo draudimo įmokas. Šis straipsnis taip pat apima išeitines išmokas ir susijusį socialinio draudimo mokestį.

Socialinio draudimo mokestis apima įmokas privalomai valstybės finansuojamai senatvės pensijai. „Compensa“, be socialinio draudimo mokesčio, neturi teisinio įsipareigojimo ar neatšaukiamo pasižadėjimo vykdyti jokių kitų pensijų ar panašių mokėjimų.

1.17. Pelno mokestis

Remiantis galiojančiais Estijos teisės aktais, įmonių pelnas nėra apmokestinamas, todėl nesusidaro atidėtojo pelno mokesčio turto ar įsipareigojimų. Pelnas nėra apmokestinamas, tačiau dividendams, mokamiems iš nepaskirstytojo pelno, taikomas 21/79 mokestis (2012 m. gruodžio 31 d. – 21/79), skaičiuojamas nuo sumos, paskirstytos kaip dividendai (grynoji vertė). Pelno mokestis, susidarantis dėl dividendų paskirstymo, pripažįstamas kaip sąnaudos tuo laikotarpiu, kai dividendai paskelbiami, neatsižvelgiant į laikotarpį, už kurį dividendai buvo paskelbti, ar į faktinio dividendų paskirstymo laikotarpį.

Latvijoje ir Lietuvoje įmonių pelnas apmokestinamas 15 proc. pelno mokesčio tarifu, o tai gali lemti atidėtojo pelno mokesčio turto ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimų atsiradimą (30 pastaba).

1.18. Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas pripažintas vadovaujantis Estijos prekybos kodekso reikalavimais. Kiekvienais finansiniais metais mažiausiai viena dvidešimtoji grynojo pelno dalis turi būti pervadama į privalomąjį rezervą tol, kol šio rezervo suma pasiekia vieną dešimtąją įmonės įstatinio akcinio kapitalo. Privalomasis rezervas gali būti naudojamas nuostoliams padengti arba įstatiniam kapitalui padidinti. Privalomasis rezervas negali būti paskirstomas akcininkams.

1.19. Pajamos

Mokesčių ir komisinių pajamos

Mokesčių ir komisinių pajamos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu tuomet, kai paslaugos yra suteikiamos. Investicijų valdymo ir kiti konsultacinių paslaugų mokesčiai pripažįstami kaupimo principu remiantis atitinkama paslaugų sutartimi. Kitos mokesčių pajamos ir kitos pajamos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu įvykdžius atitinkamus sandorius.

Palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje visoms finansinėms priemonėms, apskaitomoms amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Apskaičiuotų palūkanų normos metodas – tai metodas, taikomas finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo amortizuotos savikainos apskaičiavimui ir palūkanų pajamų ar palūkanų sąnaudų paskirstymui per atitinkamą laikotarpį. Apskaičiuotų palūkanų norma – tai norma, kuri naudojama tiksliai diskontuoti įvertintus būsimus piniginius mokėjimus ar įplaukas per tikėtiną finansinių priemonių naudojimo trukmę iki grynosios finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo balansinės vertės. Apskaičiuojant šią palūkanų normą, pinigų srautai įvertinami atsižvelgiant į finansinės priemonės sutartyje numatytas sąlygas, tačiau nevertinant būsimų vertės sumažėjimo nuostolių. Apskaičiuojant šią normą įtraukiami visi reikšmingi sutarties šalių sumokėti arba iš jų gauti mokesčiai, kurie yra sudėtinė apskaičiuotų palūkanų normos dalis, sandorio sąnaudos ir visos kitos įmokos ar nuolaidos. Kai finansinio turto arba panašaus finansinio turto grupės vertė sumažinama dėl vertės sumažėjimo nuostolių, palūkanų pajamos pripažįstamos, taikant palūkanų normą, naudojamą diskontuoti būsimus pinigų srautus siekiant įvertinti vertės sumažėjimo nuostolį.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kuomet nustatoma teisė gauti išmokėjimą ir kuomet pajamų surinkimas yra tikėtinas.

1.20. Veiklos sąnaudos

Pelno (nuostolių) ataskaitos eilutės straipsnis „Sutarčių sudarymo sąnaudos“ apima sąnaudas, patirtas sudarant draudimo sutartis. Tokias tiesiogines sąnaudas sudaro komisiniai, sumokėti brokeriams ir tarpininkams, prekybos atstovų darbo užmokestis, reklamos sąnaudos ir sąnaudos, susijusios su polisų sudarymu.

Žalų suregulavimo sąnaudas sudaro tiesioginės žalos suregulavimo sąnaudos, tokios kaip komisiniai, mokami ekspertams už konkrečios žalos suregulavimą, ir netiesioginės sąnaudos, tokios kaip darbuotojų, kurių funkcijos susijusios su žalos suregulavimu, darbo užmokestis, biuro sąnaudos ir pan.

Investicijų valdymo sąnaudas sudaro tiesioginės investicinių portfelių valdymo sąnaudos ir priskirtos investicijų sąnaudos.

Administracines sąnaudas sudaro portfelio valdymo, bendro bendrovės valdymo, apskaitos ir informacinių technologijų sąnaudos. Ši kategorija apima visas sąnaudas, kurios nėra įtrauktos į sutarčių sudarymo sąnaudas, žalų suregulavimo sąnaudas ir investicijų valdymo sąnaudas.

Bendras sąnaudų priskyrimo pelno (nuostolių) ataskaitos eilučių straipsniams principas apibrėžiamas taip: sąnaudos, kurios gali būti priskirtos tiesiogiai, yra priskiriamos tiesiogiai. Sąnaudos, kurių negalima priskirti tiesiogiai, yra paskirstomos proporcingai susijusių darbuotojų skaičiui arba įvertintam susijusių darbuotojų darbo laikui.

Atidėtosios sutarčių sudarymo sąnaudos

Sutarčių sudarymo sąnaudos kapitalizuojamos (pripažįstamos atidėtosiomis sutarčių sudarymo sąnaudomis) toms gyvybės draudimo sutartims, kurių sąnaudos yra padengiamos remiantis techniniais veiklos planais per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį. Atidėtosios draudimo sutarčių sudarymo sąnaudos amortizuojamos per 5 metų laikotarpį. Sutarčių sudarymo sąnaudos amortizuojamos proporcingai pagal sutartį patirtų sąnaudų padengimui.

Sveikatos draudimo sutarčių atveju tiesioginės sutarčių sudarymo sąnaudos yra atidedamos ir pripažįstamos sąnaudomis per vienerių metų laikotarpį nuo sutarties sudarymo dienos.

Investicinių sutarčių atveju atidedama tik tiesioginių sutarčių sudarymo sąnaudų dalis, viršijanti už paslaugas gautus mokesčius, skirtus šioms sąnaudoms padengti.

1.21. Įsigyto verslo vertė

2007 m. įsigijus dukterinę įmonę (tais pačiais metais ji buvo sujungta su bendrove), bendrovė įsigijo verslo vertę (angl. *value of business acquired, VOBA*), kuri apskaitoma kaip nematerialusis turtas. VOBA sudaro būsimos naudos, susijusios su įsigytais draudimo sutartimis, dabartinė vertė. VOBA amortizuojama atsižvelgiant į vidutinę įsigyto portfelio trukmę, t. y., per 20 metų.

1.22. Nauji ir peržiūrėti standartai ir išaiškinimai

2013 m. sausio 1 d. bendrovė pradėjo taikyti toliau nurodytus naujus standartus ir standartų pataisas:

13-asis TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“

13-ajame TFAS nustatoma bendra tikrosios vertės nustatymo ir informacijos apie tikrosios vertės nustatymą atskleidimo sistema, kai tokio nustatymo reikalaujama arba tai leidžiama pagal kitus TFAS. Šiame TFAS tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Šis TFAS pakeičia ir praplečia tikrosios vertės nustatymo atskleidimo reikalavimus kituose TFAS, įskaitant 7-ąjį TFAS.

Atsižvelgdama į pereinamąsias nuostatas, bendrovė perspektyviai taikė naujas tikrosios vertės nustatymo gaires. Naujasis standartas neturėjo reikšmingos įtakos bendrovės turto ir įsipareigojimų vertinimui, bet buvo padaryti papildomi atskleidimai.

1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisos „Kitų bendrųjų pajamų straipsnių pateikimas“

Dėl 1-ojo TAS pataisų bendrovė pakoregavo straipsnių pateikimą kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje tam, kad atskirtų straipsnius, kurie ateityje galėtų būti pergrupuojami į pelno (nuostolių) ataskaitą, nuo tų, kurie niekada nebus pergrupuojami. Atitinkamai pateikta ir lyginamoji informacija.

7-ojo TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ pataisos „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“

Dėl 7-ojo TFAS pataisų bendrovė įtraukė papildomus atskleidimus, susijusius su finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita.

Toliau pateikti nauji ir peržiūrėti Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai ir išaiškinimai, kuriuos parengė Tarptautinis finansinės atskaitomybės aiškinimo komitetas (TFAAK), negalioja metams, pasibaigusiems 2013 m. gruodžio 31 d., todėl nebuvo taikyti rengiant šias finansines ataskaitas:

10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ ir 27-asis TAS (2011 m.) „Atskiros finansinės ataskaitos“

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; leidžiama taikyti anksčiau, jeigu 11-asis TFAS, 12-asis TFAS, 27-asis TAS (2011 m.) ir 28-asis TAS (2011 m.) taip pat taikomi anksčiau.) Šis standartas taikomas retrospektyviai, kai yra pasikeitimų išvadoje dėl kontrolės.

10-ajame TFAS pateiktas bendras modelis, kuris taikomas visų ūkio subjektų, į kuriuos investuojama, kontrolės analizėje, įskaitant ūkio subjektus, kurie šiuo metu laikomi specialiosios paskirtiems įmonėmis pagal SIK 12-ąjį aiškinimą. 10-ajame TFAS pateikti nauji kontrolės vertinimo reikalavimai, kurie skiriasi nuo 27-ajame TAS (2008 m.) nustatytų reikalavimų. Pagal naują bendrą kontrolės modelį, investuotojas kontroliuoja ūkio subjektą, į kurį investuojama, kai:

- (1) jis gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama;
- (2) jis gali paveikti šią grąžą naudodamasis savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama;
- ir
- (3) yra galios valdyti ir grąžos ryšys.

Į naująjį standartą taip pat įtraukti atskleidimo reikalavimai ir reikalavimai, susiję su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rengimu. Šie reikalavimai perkelti iš 27-ojo TAS (2008 m.).

„Compensa“ nemano, kad naujasis standartas turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ūkio subjektų, į kuriuos ji investuoja, kontrolės vertinimas pagal naująjį standartą neturėtų keisti ankstesnių išvadų dėl „Compensa“ ūkio subjektų, į kuriuos ji investuoja, kontrolės.

11-asis TFAS „Jungtinė veikla“

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikoma retrospektyviai pagal pereinamojo laikotarpio nuostatas. Leidžiama taikyti anksčiau, jeigu 10-asis TFAS, 12-asis TFAS, 27-asis TAS (2011 m.) ir 28-asis TAS (2011 m.) taip pat taikomi anksčiau.)

11-asis TFAS „Jungtinė veikla“ panaikina ir pakeičia 31-ąjį TAS „Dalys bendrose įmonėse“. 11-ajame TFAS nepateikiama esminių „bendrai kontroliuojamos veiklos“ apibrėžties pakeitimų, nors „kontrolės“ apibrėžtis, o kartu netiesiogiai ir „bendros kontrolės“ apibrėžtis, keitėsi dėl 10-ojo TFAS.

Pagal naująjį standartą išskiriamos dvi jungtinės veiklos rūšys, ir kiekvienai iš jų taikomas skirtingas apskaitos modelis:

- bendra veikla – kai bendrai kontroliuojančios šalys, vadinamieji bendros veiklos vykdytojai, turi teisių į tos veiklos turtą ir prievolių vykdyti su ta veikla susijusius įsipareigojimus.
- bendra įmonė – kai bendrai kontroliuojančios šalys, vadinamieji bendros įmonės dalininkai, turi teisių į tos veiklos grynąjį turtą.

11-asis TFAS išskiria iš 31-ojo TAS „bendrai kontroliuojamų įmonių“ tuos atvejus, kuriais toks atskyrimas tam tikrais atvejais yra neveiksmingas, nors jungtinei veiklai ir numatyta tam tikra struktūra. Tokia veikla vertinama panašiai kaip bendrai kontroliuojamas turtas ir (arba) veikla pagal 31-ąjį TAS, ir dabar vadinama bendra veikla. Likusios 31-ajame TAS nurodytos bendrai kontroliuojamos įmonės, dabar vadinamosios bendros įmonės, negali laisvai pasirinkti, kurį metodą taikyti: nuosavybės ar proporcingo konsolidavimo metodą; savo konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose dabar jos visada privalo naudoti nuosavybės metodą.

„Compensa“ nemano, kad 11-asis TFAS turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, kadangi ji nėra jungtinės veiklos susitarimo šalis.

12-asis TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“¹

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikomas retrospektyviai, bet nereikalauja pateikti nekonsoliduotų struktūrizuotų ūkio subjektų palyginamosios informacijos už laikotarpius iki pirmojo metinio 12-ojo TFAS taikymo laikotarpio. Leidžiama taikyti anksčiau.)

12-ajame TFAS reikalaujama atskleisti papildomą informaciją, susijusią su priimtais reikšmingais sprendimais ir prielaidomis, padarytomis nustatant turimų dalių pobūdį ūkio subjekte arba struktūroje, turimų dalių pobūdį dukterinėse įmonėse, jungtinėje veikloje ir asocijuotose įmonėse ir nekonsoliduojamuose struktūriniuose ūkio subjektuose.

„Compensa“ nemano, kad naujasis standartas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ji neturi atitinkamų dalių.

27-asis TAS (2011 m.) „Atskiros finansinės ataskaitos“

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau, jei 10-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 28-asis TAS (2011 m.) taip pat taikomi anksčiau.)

27-ajame TAS (2011 m.) su nedideliais paaškinimais pateikti 27-ojo TAS (2008 m.) apskaitos ir atskleidimo reikalavimai atskiroms finansinėms ataskaitoms. Be to, į 27-ąjį TAS (2011 m.) įtraukti 28-ojo TAS (2008 m.) ir 31-ojo TAS reikalavimai atskiroms finansinėms ataskaitoms. Standartas nebenagrinėja kontrolės principo ir reikalavimų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rengimu, kurie įtraukti į 10-ąjį TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“.

„Compensa“ nemano, kad 27-asis TAS (2011 m.) turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, kadangi dėl jo „Compensa“ apskaitos politika nėra keičiama.

28-asis TAS (2011 m.) „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikoma retrospektyviai. Leidžiama taikyti anksčiau, jei 10-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 27-asis TAS (2011 m.) taip pat taikomi anksčiau.)

Buvo padarytos nedidelės 28-ojo TAS (2008 m.) pataisos:

- *Asocijuotosios įmonės ir bendros įmonės, laikomos pardavimui.* Investicijai į asocijuotąją ar bendrą įmonę arba tokios investicijos daliai, kuri atitinka priskyrimo skirtam parduoti turto kriterijus, ūkio subjektas turi taikyti 5-ąjį TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“. Bet kuri išlaikyta investicijos dalis, neklasifikuojama kaip skirta parduoti, turi būti apskaitoma taikant nuosavybės metodą iki dalies, kuri klasifikuojama kaip skirta parduoti, perleidimo. Po perleidimo bet kokią išlaikytą dalį ūkio subjektas turi apskaityti nuosavybės metodu, jei ta išlaikyta dalis ir toliau yra asocijuotoji ar bendra įmonė.
- *Nuosavybės dalies asocijuotoje ar bendroje įmonėje pokytis.* Anksčiau 28-ajame TAS (2008 m.) ir 31-ajame TAS buvo aiškinama, kad dėl reikšmingos įtakos ar bendros kontrolės nutraukimo visais atvejais būtina iš naujo įvertinti išlaikytą nuosavybės dalį, net jei reikšminga įtaka buvo pasiekta dėl bendros kontrolės. Dabar pagal 28-ąjį TAS (2011 m.) reikalaujama, kad esant tokioms aplinkybėms, išlaikytos investicijos dalies iš naujo vertinti nereikia.

¹ Tam tikros pagal 12-ąjį TFAS reikalaujamos atskleisti informacijos pateikimas iki šio standarto įsigaliojimo datos neįpareigoja ūkio subjekto vykdyti visus 12-ojo TFAS reikalavimus arba anksčiau pradėti taikyti 10-ąjį TFAS, 11-ąjį TFAS, 12-ąjį TFAS, 27-ąjį TAS (2011 m.) ir 28-ąjį TAS (2011 m.).

„Compensa“ nemano, kad standarto pataisos turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, kadangi „Compensa“ neturi investicijų į asocijuotąsias ar bendras įmones, kurioms minėtos pataisos turėtų įtakos.

32-ojo TAS pataisos „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikoma retrospektyviai. Leidžiama taikyti anksčiau, tačiau būtina atskleisti papildomą informaciją pagal 7-ojo TFAS pataisas „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“.)

Pataisomis nenustatomos naujos finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitos taisyklės, tačiau paaiškinami užskaitos kriterijai, taikomi atsiradus jų taikymo neatitikimams.

Pataisose aiškinama, kad ūkio subjektas šiuo metu turi teisiškai įgyvendinamą užskaitos teisę, jei ši teisė:

- nepriklauso nuo ateities įvykio; ir
- teisiškai įgyvendinama ūkio subjekto ir visų sandorio šalių tiek įprastomis veiklos sąlygomis, tiek įsipareigojimų nevykdymo, nemokumo ar bankroto atveju.

„Compensa“ nemano, kad pataisos turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

10-ojo TFAS, 12-ojo TFAS ir 27-ojo TAS pataisos „Investicinės įmonės“

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; leidžiama taikyti anksčiau; taikoma retrospektyviai pagal pereinamojo laikotarpio nuostatas.)

Pataisose pateikiama 10-ajame TFAS įtvirtinto reikalavimo konsoliduoti išimtis ir reikalaujama, kad investicinėms įmonėms priskiriami ūkio subjektai nekonsoliduotų savo investicijų į kontroliuojamus ūkio subjektus, investicijų į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones, o vertintų jas tikrąja verte per pelną (nuostolius). Ši konsolidavimo išimtis yra privaloma (t. y. nėra pasirenkama), išskyrus dukterines įmones, kurių veikla yra laikoma investicinės įmonės investicinės veiklos tąsa, – tokios dukterinės įmonės vis tiek turi būti konsoliduojamos.

Ūkio subjektas priskiriamas investicinei įmonei, jeigu jis atitinka visus esminius investicinės įmonės apibrėžties elementus. Pagal šiuos esminius elementus, investicinė įmonė

- (1) gauna lėšas iš investuotojų ir už šias lėšas teikia jiems investicijų valdymo paslaugas;
- (2) įsipareigoja savo investuotojams užtikrinti, kad jo veiklos paskirtis – investuoti lėšas vien tik siekiant vertės padidėjimo arba investicinių pajamų; ir
- (3) apskaičiuoja ir įvertina iš esmės visų savo investicijų veiklos rezultatus tikrąja verte.

Pataisose taip pat pateikiami atskleidimo reikalavimai, taikytini investicinėms įmonėms.

„Compensa“ nemano, kad naujasis standartas turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes „Compensa“ neatitinka investicinėms įmonėms taikomų reikalavimų.

36-ojo TAS pataisos „Informacijos apie nefinansinio turto atsiperkamąją vertę atskleidimas“

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikoma retrospektyviai. Leidžiama taikyti anksčiau, tačiau ūkio subjektas negali taikyti pataisų laikotarpiams (įskaitant palyginamuosius laikotarpius), kuriais jis netaiko 13-ojo TFAS.)

Pataisose išaiškinama, kad ūkio subjektas turi atskleisti tik atskiro turto (įskaitant prestižą) arba pinigų kuriančių vienetų, kuriems per ataskaitinį laikotarpį buvo pripažinti arba panaikinti vertės sumažėjimo nuostoliai, atsiperkamąją vertę.

Pataisose taip pat reikalaujama atskleisti toliau nurodytą papildomą informaciją, kai atskiro turto (įskaitant prestižą) arba pinigų kuriančių vienetų vertės sumažėjimas per ataskaitinį laikotarpį buvo pripažintas arba panaikintas ir kai atsiperkamoji vertė pagrįsta tikrąja verte atėmus perleidimo išlaidas:

- 13-ojo TFAS „Tikrosios vertės hierarchija“ lygį, kuriam priskirtas turto arba pinigų kuriančio vieneto tikrosios vertės nustatymas;
- Jeigu tikrosios vertės nustatymas priskiriamas 2 ir 3 tikrosios vertės hierarchijos lygiui, reikia pateikti naudotų vertinimo metodų aprašymą ir tų vertinimo metodų pakeitimus, jeigu tokių buvo, bei pakeitimų priežastis;

- Jeigu tikrosios vertės nustatymas priskiriamas 2 ir 3 tikrosios vertės hierarchijos lygiui, reikia atskleisti kiekvieną pagrindinę prielaidą (t. y. prielaidas, kurioms atsiperkamoji vertė jautriausia), naudotą nustatant tikrąją vertę, atėmus pardavimo išlaidas. Jeigu tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, nustatoma naudojant esamą vertės metodą, reikia atskleisti diskonto normą (-as), naudotą (-as) tiek dabartiniame, tiek ankstesniame vertinime.

„Compensa“ nemano, kad naujasis standartas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

39-ojo TAS pataisos „Išvestinių finansinių priemonių novacija ir tolesnė apsidraudimo sandorių apskaita“

(Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikoma retrospektyviai. Leidžiama taikyti anksčiau, tačiau ūkio subjektas negali taikyti pataisų laikotarpiams (įskaitant palyginamuosius laikotarpius), kuriais jis netaiko 13-ojo TFAS.)

Kai tenkinami toliau nurodyti kriterijai, pataisose leidžiama toliau taikyti apsidraudimo sandorių apskaitą, kai dėl teisės aktų ir taisyklių apsidraudimo priemone laikoma išvestinė finansinė priemonė yra pakeičiama, kad pagrindinė sandorio šalis galėtų atlikti tarpuskaitą:

- novacija atliekama dėl teisės aktų ar taisyklių;
- tarpuskaitą atliekanti sandorio šalis tampa nauja sandorio šalimi kiekvienai išvestinės finansinės priemonės pradinei sandorio šaliai;
- išvestinės finansinės priemonės sąlygų pakeitimai gali būti atliekami tik tada, kai būtina pakeisti sandorio šalį.

„Compensa“ nemano, kad naujasis standartas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

2 pastaba Įvertinimų ir sprendimų naudojimas

2.1. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai, prielaidos ir sprendimai

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė turi priimti sprendimus, atlikti įvertinimus ir taikyti prielaidas, kurie daro įtaką turto ir įsipareigojimų sumoms ataskaitų sudarymo dieną, neapibrėžtojo turto ir įsipareigojimų atskleidimui, taip pat pajamoms ir sąnaudoms, pripažintoms per laikotarpį. Nors kai kurios sumos ir atskleidimai finansinėse ataskaitose grindžiami vadovybės žiniomis ir įvertinimais, kurie atliekami remiantis geriausiomis vadovybės žiniomis ir sprendimu, faktiniai rezultatai gali reikšmingai skirtis nuo šių įvertinimų. Daugiau informacijos apie taikomus įvertinimus ir prielaidas pateikiama atitinkamuose apskaitos principuose ir pastabose. Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi remiantis patirtimi praeityje ir kitais veiksniais, įskaitant tikėtinus įvykius ateityje, kurie yra tikėtini esant tam tikroms aplinkybėms.

2.2. Įsipareigojimų pakankamumo įvertinimas

„Compensa“ atlieka įsipareigojimų pakankamumo įvertinimus siekdama nustatyti draudimo įsipareigojimų (atidėjinių), kurie yra apskaičiuojami ir pripažįstami naudojant techniniuose veiklos planuose numatytus metodus, pakankamumą. Įsipareigojimų pakankamumo įvertinimas atliekamas remiantis būsimų pinigų srautų (įmokų pajamų, išmokėjimų suėjus terminui ar anuliavus sutartį, draudimo išmokų ir išmokų įvykus draudžiamiesiems įvykiams, sąnaudų) iš viso turimo draudimo sutarčių portfelio prognozėmis.

Būsiami pinigų srautai prognozuojami atsižvelgiant į numatomas draudimo anuliavimo išmokas ir nutrauktų sutarčių skaičių, nesurinktas draudimo įmokas, mirtingumo ir neįgalumo rodiklius, kurie skaičiuojami remiantis turimo portfelio statistinėmis charakteristikomis pagal produkto rūšį ir draudžiamuosius metus. Atliekant gyvybės draudimo įsipareigojimų, pateiktų šiose finansinėse ataskaitose, pakankamumo įvertinimą, dabartinė būsimų pinigų srautų vertė buvo nustatyta kaip nerizikingos normos/grąžos kreivę naudojant pakoreguotą ECB AAA grąžos kreivę (euro zonos vyriausybės obligacijų, išleistų Europos Centrinio Banko, kurioms nustatytas „AAA“ reitingas, grąžos kreivę) ataskaitų sudarymo dieną. Grąžos kreivė pakoreguota +2 procentiniais punktais, siekiant geriau atspindėti valiutas ir aplinkybes tose šalyse, kuriose yra draudimo rizika.

2013 m. pabaigoje atliktas vertinimas parodė, kad pripažinti gyvybės draudimo sutarčių ir investicinių sutarčių su dalyvavimu pelne įsipareigojimai buvo pakankami.

Vadovybė patikrino įsipareigojimų pakankamumo įvertinimo rezultatų jautrumą diskonto normos pokyčiams (vadovybės manymu, jie turėjo didžiausios įtakos įsipareigojimų pakankamumo įvertinimo rezultatams), padidindama arba sumažindama pakoreguotas grąžos kreives (kurios buvo naudojamos kaip nerizikingos grąžos kreivės) 50 bazinių punktų iki +/-100 bazinių punktų. Ir šiuo atveju įsipareigojimai buvo pakankami.

Įvertinant tai, kad pastaraisiais metais ypač išaugo nutrauktų draudimo sutarčių skaičius, įsipareigojimų pakankamumui įvertinti buvo naudojamas dvigubai didesnis sutarčių nutraukimo skaičius nei faktiškai užregistruotas. Ir šiuo atveju įsipareigojimai buvo pakankami.

Įsipareigojimų pakankamumo įvertinimo rezultatams įtakos taip pat turi kitos prielaidos, naudotos prognozuojant būsimus pinigų srautus, susijusios su mirtingumo pokyčiais, sutarčių valdymo sąnaudomis ir su neapmokėtomis draudimo sutartimis, tačiau, vadovybės nuomone, šių prielaidų poveikis yra žymiai mažesnis.

Jeigu atlikus įsipareigojimų pakankamumo įvertinimą būtų nustatyta, kad įsipareigojimai yra didesni nei įvertinta pagal taikomus apskaitos principus, įsipareigojimų suma būtų padidinta ir patirti nuostoliai būtų pripažįstami laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.3. Dalyvavimo pelne principai

Visos draudimo sutartys su dalyvavimo pelne galimybe dalyvauja pelno skirstyme, atsižvelgiant į praėjusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį. Kalendorinių metų pabaigoje kiekvienos draudimo sutarties atidėjiniui priskiriama pelno dalis, atsižvelgiant į skirtumą tarp faktinių ir įvertintų sumų, susijusių su investicijų pajamomis, mirtingumu, sąnaudomis ir nuostolingumo koeficientu. Finansinių metų pabaigoje valdyba pateikia stebėtojų tarybai siūlymą dėl papildomo pelno paskirstymo draudėjams. Stebėtojų taryba nustato galutinę papildomo pelno sumą.

Papildomas pelnas, kuris jau yra įtrauktas į atidėjinį, negali būti atskirtas nuo atidėjinio ir todėl yra įtraukiamas į sukauptas palūkanas ateinančiais laikotarpiais. Ankstesniais metais draudimo sutarčių gražintų įmokų suma (rodiklis) nesukuria nei įsipareigojimų „Compensa“ atžvilgiu, nei lūkesčių dėl gražintų įmokų sumos (rodiklio), mokėtinos draudėjams ateinančiais metais.

„Compensa“ gali pripažinti ir papildomą draudimo įmokų gražinimo atidėjinį, nurodytą 1.13 pastaboje, tačiau jis nėra susijęs su konkrečiomis draudimo sutartimis.

2.4. Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas – tai pelno mokesčio suma, naudojama padengti pelno mokesčio sąnaudas būsimam apmokestinamajam pelnui ir gali būti pripažinta balanse. Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tokia apimtimi, kokia yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio užteks šiam turtui panaudoti. Apmokestinamasis pelnas, kurį tikimasi uždirbti ateityje, ir apimtis, kuria gali būti panaudotas atidėtojo pelno mokesčio turtas, nustatomi remiantis vadovybės parengtu vidutinio laikotarpio veiklos planu. Veiklos planas remiasi numatomais būsimais įvykiais ir geriausiais įverčiais, kurie laikomi pagrįstais tam tikromis aplinkybėmis.

2.5. Skirtas parduoti finansinis turtas

Skirtų parduoti nuosavybės vertybinių popierių tikrąją vertę vadovybė nustatė remdamasi neseniai įvykusių pirkimo-pardavimo sandorių kainomis, o skirtų parduoti skolos vertybinių popierių – remdamasi rinkos sandorių, vykdomų „ištiesiosios rankos“ principu, kainomis.

2.6. Kitas turtas

Vadovybės nuomone, ilgalaikio turto atsiperkamoji vertė yra didesnė už jo balansinę vertę arba bent jau jai lygi. Jei vertės sumažėjimo patikrinimai rodo, kad ilgalaikio turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, turto vertė nurašoma iki jo atsiperkamosios vertės.

3 pastaba Rizikos valdymas

3.1. Draudimo rizika

Vykdydama savo veiklą „Compensa“ sudaro sutartis, pagal kurias „Compensa“ perima draudimo riziką iš draudėjo. Draudimo rizika, kylanti iš draudimo sutarties, apibrėžiama kaip sutartyje nurodyto įvykio (draudžiamąjo įvykio) atsiradimo tikimybė ir išmokos sumos, mokamos įvykus draudžiamajam įvykiui, neapibrėžtumas. Pagal pobūdį tokia rizikos tikimybė yra atsitiktinė, todėl nenuspėjama.

Draudimo sutarčių portfelio atveju, kai kainodarai (įmokų tarifams) ir atidėjinių sudarymui yra taikoma tikimybių teorija, draudimo rizika yra ta, kad faktinės draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams viršys pripažintų draudimo įsipareigojimų balansinę vertę. Taip gali atsitikti, jei draudimo išmokų ir išmokų įvykus draudžiamiesiems įvykiams dažnumas ir vertė yra didesnė nei buvo tikėtasi ir įvertinta. Draudžiamieji įvykiai yra atsitiktiniai, todėl išmokų ir išmokų įvykus draudžiamiesiems įvykiams faktinis skaičius ir suma kiekvienais metais gali skirtis nuo normos, nustatytos naudojant statistinius metodus.

Kuo didesnis panašių draudimo sutarčių portfelis, tuo mažesnis santykinis nukrypimas nuo tikėtino rezultato. Be to, kuo portfelis yra labiau išskaidytas, tuo jį mažiau gali paveikti vienokie ar kitokie pokyčiai. Tokiu būdu draudimo rizika portfelio lygmenyje yra sumažinama.

„Compensa“ siūlo produktus su garantuotomis palūkanomis ir susietus su investiciniais vienetais bei sveikatos draudimo produktus. Produktai su garantuotomis palūkanomis apima terminuotą gyvybės draudimą (gyvybės ir paskolų draudimą) bei kaupiamąjį draudimą (kaupiamasis draudimas, vaiko kaupiamasis draudimas ir pensinis draudimas). Produktai, susieti su investiciniais vienetais, apima kaupiamąjį draudimą (kaupiamasis draudimas, vaiko kaupiamasis draudimas ir pensinis draudimas). Papildomos rizikos draudimai (kritinės ligos, pastovaus neįgalumo, netikėtos mirties, laikino neįgalumo) gali būti įtraukiami į pagrindinę sutartį. Pagal taikomas produkto sąlygas klientai gali pasirinkti tinkamą įmokų sumą ir mokėjimų grafiką. Produkto sąlygos leidžia klientui tam tikru mastu nukrypti nuo sutarto mokėjimų grafiko.

Sutarčių, kuriose draudžiamasis įvykis yra mirtis arba išgyvenimas tam tikrą laiką, atveju svarbiausi veiksniai, kurie turi įtakos rizikai, yra draudėjo gyvenimo būdo pokyčiai, mitybos įpročiai, rūkymas, alkoholinių gėrimų vartojimas, fizinė veikla ir reguliari mankšta. Rizikai taip pat įtakos turi išsilavinimas, medicininė priežiūra ir socialinis draudimas, taip pat veiklos pokyčiai.

„Compensa“ ketina pakeisti šiuo metu naudojamas mirtingumo ir rodiklių lenteles tuo atveju, jeigu rodikliai, apskaičiuoti remiantis šiuo metu naudojamomis lentelėmis, užtektinai neapadengs draudimo rizikos.

„Compensa“ kontroliuoja ir valdo draudimo riziką, vykdydama rizikos prisiėmimo procedūras. „Compensa“ yra nustačiusi tam tikrų rizikos rūšių koncentracijos ribas. „Compensa“ taip pat reikalauja atlikti medicininį patikrinimą galimiems draudėjams atsižvelgiant į jų amžių ir į bendrą apraustą sumą. Be to, „Compensa“ stengiasi išlaikyti viso portfelio bendrą rizikos balansą, palaikydama sutarčių su mirties ir išgyvenimo rizika proporcijas.

Be minėtų priemonių, „Compensa“ perdraudimo būdu nustatė limitą savo prisiimamai. Rizika, kai suma už vieną draudžiamąjį įvykį viršija 30 000 eurų Estijoje, 18 000 latų Latvijoje ir 90 000 litų Lietuvoje, yra dengiama perdraudiko.

Būsimų draudimo išmokų ir išmokų įvykus draudžiamiesiems įvykiams ir gaunamų įmokų pagal ilgalaikes sutartis įvertinimo neapibrėžtumas atsiranda dėl pokyčių nenuspėjamumo, susijusio su bendru mirtingumo lygiu ir draudėjų elgesiu.

Norėdama nustatyti mirtingumą, „Compensa“ naudoja statistinių mirtingumo rodiklių lenteles, kurias pateikia Estijos, Latvijos ir Lietuvos nacionaliniai statistikos departamentai, ir Suomijos pensinio draudimo rinkos statistiniais mirtingumo duomenimis, kurie, vadovybės vertinimu, pakankamai atspindi riziką, būdingą bendrovės veiklos sąlygoms ir klientų bazei. „Compensa“ veikia apie 20 metų, o per šį laikotarpį rinkų, kuriose „Compensa“ veikia, draudėjų įpročiai ir elgesys labai pasikeitė, todėl „Compensa“, naudodama mirtingumo rodiklių lenteles, tiesiogiai nevertino savo portfelio istorinių duomenų.

Latvijoje ir Lietuvoje „Compensa“ parduoda sveikatos draudimo paslaugas. Sveikatos draudimo paslaugų pardavimai per pastaruosius metus išaugo. „Compensa“ sudarė daug sutarčių su santykinai maža draudimo suma, kurių atžvilgiu nuostolių tikimybė vienam apdraustam asmeniui yra labai maža. Dėl šios priežasties, bendrovės nuomone, rizikos koncentracija nėra didelė.

Maksimalūs draudimo įsipareigojimai pagal šalis:

(eurais)	Latvija	Lietuva	Iš viso
2012 m. gruodžio 31 d.	38 604 233	6 555 282	45 159 515
2013 m. gruodžio 31 d.	52 940 249	6 532 412	59 472 661

3.2. Finansinė rizika

Pagrindinė „Compensa“ iškylanti finansinė rizika yra ta, kad finansinio turto nepakaks įvykdyti įsipareigojimams, atsirandantiems dėl draudimo ir investicinių sutarčių. Pagrindiniai finansinės rizikos komponentai yra rinkos rizika (įskaitant palūkanų normos riziką, nuosavybės priemonių kainų svyravimų riziką ir valiutos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. „Compensa“ aktualiausia rizika yra palūkanų normos rizika ir nuosavybės priemonių kainų svyravimų rizika, kurios priskiriamos rinkos rizikai.

„Compensa“ yra parengusi investavimo politiką, kurioje apibrėžiama investavimo strategija, investavimo į įvairias turto grupes principai, rizikos analizės ir kontrolės vykdymas. Be to, „Compensa“ stebi teisinius ir priežiūros reikalavimus bei apribojimus, taikomus turtui, kuriuo dengiami draudimo įsipareigojimai. Turtas, kuriuo dengiami draudimo įsipareigojimai yra turtas, kurio vertė turi atitikti draudimo techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų vertę.

Investavimo politika peržiūrima prireikus, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

13-ajame TFAS numatyta tikrosios vertės hierarchija, kuri pagrįsta tikrosios vertės nustatymui naudojamais rinkoje stebimais ir nestebimais kintamaisiais. Stebimi rinkos kintamieji apima tuos rinkos duomenis, kurie gauti iš nepriklausomų šaltinių, o nestebimi kintamieji atspindi prielaidas apie rinką. Remiantis šiais dviem kintamųjų tipais, tikrosios vertės hierarchija yra tokia:

1 lygis: identiško turto ar įsipareigojimų aktyvioje rinkoje kotiruojamos (nekoreguotos) kainos. Šis lygis apima priemones, identiškas nuosavybės ir skolos vertybiniais popieriais, kotiruojamiems aktyvioje vertybinių popierių biržoje, ir listinguojamas priemones.

2 lygis: kiti duomenys nei kotiruojamos biržos kainos, naudojamos 1 lygyje, susiję su stebimu turtu ar įsipareigojimais, gaunami tiesiogiai (kaip kainos) arba netiesiogiai (nustatomi pagal kainas).

3 lygis: turto ar įsipareigojimų kintamieji, kurie nepagrįsti rinkoje stebimais duomenimis (nestebimi kintamieji). Šis lygis apima nuosavybės ir skolos priemones su reikšmingais nestebimais kintamaisiais.

3.2.1. Rinkos rizika

Rinkos rizika įvertina, kad finansinių priemonių būsimi pinigų srautai ar tikroji vertė gali svyruoti kintant rinkos kainoms. Rinkos riziką sudaro trijų rūšių rizika: palūkanų normos rizika, valiutos rizika ir kita kainos rizika.

Rinkos rizika pirmiausia kyla dėl draudimo sutarčių su garantuotomis palūkanomis ir investicinių sutarčių turto investavimo. Ši veikla apima riziką, kad dėl palūkanų normų svyravimo, palūkanų pajamų ir pajamų iš investicijų pardavimo nepakaks sutartiniams įsipareigojimams padengti. Sutarčių su garantuotomis palūkanomis pinigų srautai pateikiami 3.2.3 pastaboje „Likvidumo rizika“. Rinkos rizika valdoma per „Compensa“ investavimo politiką, kurioje nustatytos investavimo ribos ir apribojimai.

3.2.1.1. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika yra rizika, kad finansinių priemonių būsimi pinigų srautai ar tikroji vertė gali svyruoti kintant rinkos palūkanų normoms. Skolos vertybinių popierių su kintama palūkanų norma tikrosios vertės palūkanų normos padidėjimas ar sumažėjimas praktiškai neveikia. Skolos vertybiniams popieriams su kintama palūkanų norma būdinga pinigų srautų rizika, nes mažėjant palūkanų normoms, mažėja jų grąža. Turto, kuriam nustatytos palūkanos, grąžos sumažėjimas, palūkanų įsipareigojimams nekintant, neigiamai paveiktų „Compensa“ pelną. Fiksuotų palūkanų skolos vertybinių popierių grąžai ir pinigų srautams rinkos palūkanų normų pokyčiai įtakos neturi. Tačiau rinkos palūkanų normų pokyčiai daro įtaką jų tikrajai vertei. Ataskaitiniu laikotarpiu visi „Compensa“ skolos vertybiniai popieriai turėjo fiksuotas palūkanų normas. Skolos vertybinių popierių pinigų srautai ir su skolos vertybiniais popieriais susijusi rizika atskleidžiami 3.2.3 pastaboje.

Palūkanų normai ataskaitų sudarymo dieną pasikeitus 1,0 procentiniu punktu, skolos vertybinių popierių portfelio vertė, kuri pateikiama kaip skirtas parduoti finansinis turtas, pasikeistų 1,2 mln. eurų ir tai turėtų tiesioginės įtakos „Compensa“ nuosavam kapitalui. 2012 m., palūkanų normoms pasikeitus 1,0 procentiniu punktu, skolos vertybinių popierių vertė būtų pasikeitusi 1,0 mln. eurų ir tai būtų turėję tiesioginės įtakos nuosavam kapitalui.

3.2.1.2. Valiutos rizika

Valiutos rizika yra rizika, kad finansinių priemonių būsimi pinigų srautai ar tikroji vertė gali svyruoti kintant valiutų kursams.

Estijos draudimo veiklos įstatyme numatyta, kad turto, dengiančio draudimo bendrovių įsipareigojimus, valiuta turi atitikti įsipareigojimų valiutą (turtas, kuriuo dengiami vietine valiuta denominuoti įsipareigojimai, gali būti dengiamas turtu, denominuotu eurais).

Visos Estijoje sudarytos draudimo sutartys yra denominuotos eurais, o įsipareigojimus dengiantis turtas taip pat denominuotas eurais.

Didžioji dalis draudimo sutarčių, „Compensa“ sudarytų Latvijoje, yra denominuotos Latvijos latais. Šių sutarčių įsipareigojimus dengiantis turtas yra denominuotas latais arba eurais. 2013 m. buvo paskelbta, kad Latvijoje nuo 2014 m. sausio 1 d. bus įvestas euras. Kai kurios Latvijoje sudarytos draudimo sutartys taip pat denominuotos JAV doleriais. Įsipareigojimai draudėjams, denominuoti JAV doleriais, sudaro mažiau kaip 1 proc. visų gyvybės draudimo atidėjinių (2012 m. – 1 proc.), o JAV doleriais denominuoti įsipareigojimai padengti ta pačia valiuta denominuotu turtu. 2013 m. „Compensa“ turėjo nedaug investicijų į finansines priemones, denominuotas JAV doleriais.

Lietuvoje visos draudimo sutartys buvo sudarytos litais, o susijusius įsipareigojimus dengiantis turtas denominuotas litais arba eurais. Litas yra susietas su euru fiksuotu santykiu.

Jeigu ataskaitų sudarymo dieną euro valiutos kursas kitų valiutų, neturinčių nustatyto fiksuoto kurso su euru, atžvilgiu padidėtų 1 proc., „Compensa“ pelnas sumažėtų 26 tūkst. eurų (2012 m. gruodžio 31 d. – pelnas sumažėtų 10 tūkst. eurų).

„Compensa“ patiriama valiutos rizika:

2013 m. gruodžio 31 d.	EUR	LVL	LTL	USD	DKK	GBP	RUB	Iš viso
Investicijos į finansines priemones								
<i>Akcijos ir fondų vienetai, apskaitomi tikraja verte per pelną (nuostolius)</i>	28 392 671	29 687	0	132 408	15 779	72 555	12 574	28 655 674
<i>Iki išpirkimo termino laikomos investicijos</i>	28 092 134	5 590 867	2 942 687	146 109	0	0	0	36 771 797
<i>Skirtas parduoti finansinis turtas</i>	20 294 445	0	1 445 712	155 988	0	0	0	21 896 145
<i>Paskolos ir gautinos sumos</i>	18 436 566	3 214 827	10 493 608	14 331	0	0	0	32 159 332
Iš viso investicijų į finansines priemones	95 215 815	8 835 381	14 882 007	448 836	15 779	72 555	12 574	119 482 947
Perdraudimo gautinos sumos	18 262	0	0	0	0	0	0	18 262
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	214 550	661 678	78 828	38 348	0	0	0	993 404
Kitos gautinos sumos	76 069	149 815	6 104 530	0	0	0	0	6 330 414
Iš viso turto, kuriam būdinga valiutos rizika	95 524 697	9 646 874	21 065 365	487 184	15 779	72 555	12 574	126 825 028
Įsipareigojimai, kuriems būdinga valiutos rizika								
Subordinuota paskola	2 000 000	0	0	0	0	0	0	2 000 000
Iš draudimo sutarčių kylantys įsipareigojimai	30 958 390	14 308 318	12 628 743	321 836	0	0	0	58 217 287
Iš su investiciniais vienetais susietų sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai	12 083 993	0	7 032 103	0	0	0	0	19 116 096
Iš investicinių sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai	33 714 582	0	431 863	0	0	0	0	34 146 445
Kiti įsipareigojimai	805 542	453 653	1 403 064	0	0	0	0	2 662 259
Iš viso įsipareigojimų, kuriems būdinga valiutos rizika	79 562 507	14 761 971	21 495 773	321 836	0	0	0	116 142 087
Grynoji pozicija	15 962 190	-5 115 097	-430 408	165 348	15 779	72 555	12 574	10 682 941

2012 m. gruodžio 31 d.	EUR	LVL	LTL	USD	DKK	GBP	RUB	Iš viso
Investicijos į finansines priemones								
<i>Akcijos ir fondų vienetai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	24 823 177	21 307	0	132 870	43 469	32 150	8 646	25 061 619
<i>Iki išpirkimo termino laikomos investicijos</i>	20 329 536	5 950 291	1 986 339	154 001	0	0	0	28 420 167
<i>Skirtas parduoti finansinis turtas</i>	16 491 334	0	1 431 528	172 632	0	0	0	18 095 494
<i>Paskolos ir gautinos sumos</i>	20 204 688	3 484 356	4 458 156	15 050	0	0	0	28 162 250
Iš viso investicijų į finansines priemones	81 848 735	9 455 954	7 876 023	474 553	43 469	32 150	8 646	99 739 530
Perdraudimo gautinos sumos	16 791	0	0	0	0	0	0	16 791
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	294 663	575 457	104 445	42 550	0	0	0	1 017 115
Kitos gautinos sumos	75 795	136 423	5 283 099	0	0	0	0	5 495 317
Iš viso turto, kuriam būdinga valiutos rizika	82 235 984	10 167 834	13 263 567	517 103	43 469	32 150	8 646	106 268 753
Išsipareigojimai, kuriems būdinga valiutos rizika								
Subordinuota paskola	2 000 000	0	0	0	0	0	0	2 000 000
Iš draudimo sutarčių kylantys išsipareigojimai	23 236 161	12 517 904	9 295 107	332 572	0	0	0	45 381 744
Iš su investiciniiais vienetais susietų sutarčių kylantys finansiniai išsipareigojimai	11 028 974	0	5 415 735	0	0	0	0	16 444 709
Iš investicinių sutarčių kylantys finansiniai išsipareigojimai	30 574 997	0	5 422	0	0	0	0	30 580 419
Kiti išsipareigojimai	626 552	362 956	1 204 441	0	0	0	0	2 193 949
Iš viso išsipareigojimų, kuriems būdinga valiutos rizika	67 466 684	12 880 860	15 920 705	332 572	0	0	0	96 600 821
Grynoji pozicija	14 769 300	-2 713 026	-2 657 138	184 531	43 469	32 150	8 646	9 667 932

3.2.1.3. Kita kainos rizika

Kita kainos rizika yra rizika, kad finansinių priemonių būsimi pinigų srautai ar tikroji vertė gali svyruoti kintant rinkos kainoms. Investicijos, kurioms būdinga kainos rizika, apima akcijas ir fondų vienetus, apskaitomus tikrąja verte per pelną (nuostolius).

Jeigu ataskaitų sudarymo dieną rinkos kainos pasikeistų 1 proc., „Compensa“ pelnas sumažėtų 41 tūkst. eurų (2012 m. – 42 tūkst. eurų).

3.2.2. Kredito rizika

Kredito rizika yra rizika, kad viena finansinės priemonės šalis, nevykdyma savo įsipareigojimų, gali lemti kitos šalies nuostolius. „Compensa“ kredito rizika pagrinde susijusi su jos investicijomis į skolos vertybinius popierius, taip pat su perdraudimo veikla.

„Compensa“ yra sudariusi perdraudimo sutartį su perdraudimo bendrove „VIG Re“, kuri priklauso tai pačiai grupei, kaip ir „Compensa“ patronuojanti įmonė, bei proporcingo nelaimingų atsitikimų perdraudimo sutartį su patronuojančia įmone (VIG). Abiejų perdraudikų kredito reitingas yra „A+“ („Standard & Poor's“). Visos pagrindinės draudimo nuo nelaimingų atsitikimų sutartys ir papildomai sudaromos draudimo nuo nelaimingų atsitikimų sutartys yra perdraudžiamos. „Compensa“ nemano, kad dėl perdraudimo atsirandanti kredito rizika yra didelė.

Investicijų finansinė rizika valdoma atsižvelgiant į investavimo politiką, kurioje nustatyti apribojimai ir mažiausias leistinas reitingas investicijoms į skolos vertybinius popierius. Investavimo politikoje numatyta, kad bendras žemiausias leidžiamas skolos vertybinių popierių reitingas yra „A“ („Standard & Poor's“). Ribotais kiekiais galima įsigyti „BBB“ („Standard & Poor's“) reitingo skolos vertybinių popierių. Įsigijimo metu reitingai atitiko politikoje nustatytus reikalavimus, tačiau dėl skolos krizės Europoje keli reitingai buvo sumažinti.

Finansinis turtas, kuriam būdinga kredito rizika:

2013 m. gruodžio 31 d.	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Nereitin- guota	Iš viso
Skolos priemonės (eurais)								
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	1 882 231	548 879	12 641 610	21 188 764	510 314	0	0	36 771 797
Skirtas parduoti finansinis turtas	75 126	931 768	11 193 242	8 147 808	1 051 649	284 340	212 211	21 896 145
Paskolos ir gautinos sumos	32 479	13 262 149	11 060 323	1 680 500	65 540	15 257	6 043 084	32 159 332
Iš viso skolos priemonių	1 989 836	14 742 796	34 895 175	31 017 071	1 627 503	299 597	6 255 296	90 827 273
Perdraudimo gautinos sumos	0	0	18 262	0	0	0	0	18 262
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	0	115 035	850 932	4	0	0	27 433	993 404
Iš viso	1 989 836	14 857 832	35 764 369	31 017 075	1 627 503	299 597	6 282 729	91 838 940

2012 m. gruodžio 31 d.	AAA	AA	A	BBB	BB	CC	Nereitin- guota	Iš viso
Skolos priemonės (eurais)								
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	0	551 308	12 373 068	14 992 658	503 133	0	0	28 420 167
Skirtas parduoti finansinis turtas	150731	1 147 601	10 397 184	5 091 262	1 308 716	0	0	18 095 494
Paskolos ir gautinos sumos	846	1 613 065	22 092 313	617 579	50 274	0	3 913 869	28 287 946
Iš viso skolos priemonių	151 577	3 311 974	44 862 565	20 701 499	1 862 123	0	3 913 869	74 803 607
Perdraudimo gautinos sumos	0	0	16 791	0	0	0	0	16 791
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	0	56 296	950 550	0	0	0	10 269	1 017 115
Iš viso	151 577	3 368 270	45 829 906	20 701 499	1 862 123	0	3 924 138	75 837 513

Lentelėje atskleista didžiausia kredito rizika. Nereitinguojamą turtą daugiausia sudaro gautinos sumos iš draudėjų ir bendrovių.

3.2.3. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad gali nepakakti laisvų lėšų įsipareigojimams įvykdyti už pagrįstą sumą.

Vadovybės vertinimu, „Compensa“ likvidumo rizika yra labai nedidelė, nes ateinančių dvejų metų prognozuojami pinigų srautai iš draudimo veiklos yra teigiami. Be to, „Compensa“ investuoja į finansines priemones, kurias galima perleisti per 3 darbo dienas, jei būtina.

2013 m. gruodžio 31 d.		Nediskontuoti sutartiniai pinigų srautai				
(eurais)	Balansinė vertė	1 metai	2–3 metai	4–6 metai	7–9 metai	Daugiau nei 9 metai
Skolos priemonės						
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	36 771 797	5 204 044	7 232 155	10 149 397	8 996 810	18 741 328
Skirtas parduoti finansinis turtas	21 896 145	3 341 033	4 258 288	5 331 393	6 384 683	8 980 725
Paskolos ir gautinos sumos	29 067 953	27 989 956	1 805 192	0	0	0
Iš viso skolos priemonių	87 735 895	36 535 033	13 295 635	15 480 790	15 381 493	27 722 053
Akcijos ir fondų vienetai	28 655 674	28 655 674	0	0	0	0
Perdraudimo gautinos sumos	18 262	18 262	0	0	0	0
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	993 404	993 404	0	0	0	0
Iš viso	117 403 235	66 202 373	13 295 635	15 480 790	15 381 493	27 722 053
Subordinuota paskola						
Įsipareigojimai, kylantys dėl produktų su garantuotomis palūkanomis*	82 233 921	-7 312 924	-6 803 631	6 058 685	10 953 013	115 655 085
Įsipareigojimai, kylantys dėl su investiciniais vienetais susietų produktų**	25 784 666	25 784 666	0	0	0	0
Įsipareigojimai, kylantys dėl trumpalaikių draudimo produktų**	3 461 241	3 461 241	0	0	0	0
Kiti įsipareigojimai	2 662 259	2 662 259	0	0	0	0
Iš viso įsipareigojimų	116 142 087	24 725 242	-6 543 631	8 318 685	10 953 013	115 655 085
Turtas, atėmus įsipareigojimus	1 261 148	41 477 131	19 839 266	7 162 105	4 428 480	-87 933 032

2012 m. gruodžio 31 d.		Nediskontuoti sutartiniai pinigų srautai				
(eurais)	Balansinė vertė	1 metai	2–3 metai	4–6 metai	7–9 metai	Daugiau nei 9 metai
Skolos priemonės						
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	28 420 167	2 700 961	7 094 832	10 666 555	3 067 765	15 715 117
Skirtas parduoti finansinis turtas	18 095 494	1 404 369	5 704 479	4 589 842	7 642 225	6 560 088
Paskolos ir gautinos sumos	25 373 461	23 281 442	1 896 306	1 243 570	0	0
Iš viso skolos priemonių	71 889 122	27 386 772	14 695 617	16 499 967	10 709 990	22 275 205
Akcijos ir fondų vienetai	25 061 619	25 061 619	0	0	0	0
Perdraudimo gautinos sumos	16 791	16 791	0	0	0	0
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1 017 115	1 017 115	0	0	0	0
Iš viso	97 984 647	53 482 297	14 695 617	16 499 967	10 709 990	22 275 205
Subordinuota paskola	2 000 000	2 130 000	0	0	0	0
Įsipareigojimai, kylantys dėl produktų su garantuotomis palūkanomis*	67 665 643	-6 012 420	-6 105 879	3 772 358	8 616 168	101 866 053
Įsipareigojimai, kylantys dėl su investiciniais vienetais susietų produktų**	22 080 591	22 080 591	0	0	0	0
Įsipareigojimai, kylantys dėl trumpalaikių draudimo produktų**	2 660 639	2 660 639	0	0	0	0
Kiti įsipareigojimai	2 193 949	2 193 949	0	0	0	0
Iš viso įsipareigojimų	96 600 821	23 052 759	-6 105 879	3 772 358	8 616 168	101 866 053
Turtas, atėmus įsipareigojimus	1 383 826	30 429 538	20 801 496	12 727 609	2 093 822	-79 590 848

* Teigiami pinigų srautai (pateikiami su minuso ženklu) atsiranda dėl to, kad prognozuotos sutartinės pinigų įplaukos viršija sutartinės pinigų išmokas.

** Su investiciniais vienetais susietos sutartys yra susijusios su pagrindinio turto (investicijų), kuris neturi fiksuoto termino, svyravimais; „Compensa“ nepatirs likvidumo rizikos net klientui nutraukus sutartį anksčiau laiko. Todėl tokių sutarčių atveju nėra reikalinga rodyti pasiskirstymą per daugiau kaip vienerius metus. Pagrindinio turto pasiskirstymas rodomas tam pačiam laikotarpiui.

Netikrumas dėl būsimų pinigų srautų

„Compensa“ susiduria su rizika, kad įmokos nebus atliktos laikantis sudarytose draudimo sutartyse nustatytų terminų. Gali būti, kad būsimos pinigų įplaukos iš įmokų bus mažesnės, nei tikėtasi, arba nebus gautos laiku. Ekonominės aplinkos pablogėjimas daro įtaką draudėjų galimybėms taupyti ir padidina pirmiau minėtą riziką. Vadovybė analizuoja būsimų sutartinių pinigų įplaukų tikimybę ir naudoja priemones, įskaitant aktyvų ryšių su klientais valdymą, kad rastų sprendimus spręsti draudėjų finansinius sunkumus. Pasikeitus pinigų srautams, vadovybė koreguoja „Compensa“ valdymo ir veiklos ateities planus.

3.3. Veiklos rizika

Veiklos rizika yra susijusi su galimybe bendrovei patirti nuostolių dėl vidaus procesų, darbuotojų ar sistemų nepakankamo veikimo, visiško neveikimo, neveikimo taip, kaip buvo tikėtasi, arba dėl nepageidaujamų išorės įvykių. Bendrovė teisinę riziką traktuoja kaip dalį savo veiklos rizikos. Teisinė rizika iškyla tuomet, kai turinti teisę šalis negali naudotis savo teisėmis arba tikėtis, kad bus įvykdyti įsipareigojimai dėl to, kad įsipareigojusi šalis nevykdo savo įsipareigojimų.

Veiklos rizika taip pat apima informacinių technologijų (IT) riziką, nes šiandien draudimo bendrovių veikla labai priklauso nuo informacinių technologijų ir sistemų. Siekdama kontroliuoti IT riziką, vadovybė parengė ir įgyvendino IT strategiją ir įdiegė vidaus tvarkos taisykles ir procedūras. Bendrovė šiuo metu siekia, kad su IT susijusios veiklos praktinė programa būtų nuosekliai įgyvendinama visose trijose Baltijos šalyse. Vadovybės nuomone, su informacinėmis technologijomis susijusi likutinė rizika yra vidutinė.

Veiklos rizikos valdymo bendruosius principus nustato „Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ valdyba, apibrėždama juos vidaus gairėse, kuriose nustatomi atitinkami veiksmai ir procedūros.

3.4. Kapitalo valdymas

„Compensa“ yra nustačiusi tokius kapitalo valdymo tikslus:

- siekti, kad įstatinis ir nuosavas kapitalas būtų didesnis nei nustatyta teisiniuose ir priežiūros reikalavimuose, kad turėtų rezervą, leidžiantį padengti galimus investicinės veiklos nuostolius, susidarančius per metus;
- akcininkui užtikrinti jo norimą kapitalo grąžą.

Remiantis įstatymais, įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis nei 3 mln. eurų, o absoliutus minimalus kapitalo reikalavimas (minimalus garantinis fondas) – ne mažesnis nei 3,5 mln. eurų. Kiekvienų metų pabaigoje bendrovė parengia ateinančių finansinių metų investavimo politiką, atsižvelgdama į rizikos apimtį ateinančiais finansiniais metais, kuri gali būti prisiimama, siekiant įvykdyti kapitalo reikalavimus. Nustačius rizikos slenkstį, galima prognozuoti investicijų grąžą.

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. bendrovė laikėsi visų teisinių ir priežiūros reikalavimų kapitalui.

Kiekvienų metų pabaigoje bendrovė sudaro ateinančių finansinių metų biudžetą, atsižvelgdama į galimą investicijų grąžą. Sudarant biudžetą siekiama, kad akcininkas gautų norimą kapitalo grąžą.

Kapitalo reikalavimai, eurais	2013 m.	2012 m.
Minimalus įstatinis akcinis kapitalas	3 000 000	3 000 000
Absoliutus minimalus kapitalo reikalavimas (minimalus garantinis fondas)	3 500 000	3 500 000
Būtinoji minimali mokumo atsarga	5 947 175	4 623 840
	2013	2012
Mokumo atsarga		
Turima mokumo atsarga	10 537 011	7 300 144
Mokumo atsargos perviršis	4 589 836	2 676 304

4 pastaba Įmokų pajamos

	2013 m.	2012 m.			
Bendra pasirašytų įmokų suma					
Gyvybės draudimo sutartys	24 804 682	18 403 713			
Sveikatos draudimo sutartys	7 844 709	5 268 457			
Iš viso	32 649 391	23 672 170			
Perdraudikams perduotos pasirašytos įmokos					
Draudimo sutartys su garantuotomis palūkanomis	1 022 934	812 690			
Su investiciniais vienetais susietos draudimo sutartys	1 061	952			
Iš viso	1 023 995	813 652			
Grynosios uždirbtos įmokos	31 625 396	22 858 518			
Bendrosios pasirašytos įmokos pagal geografines sritis	Estija	Latvija	Lietuva	Iš viso	
2012 m.					
Gyvybės draudimo sutartys	4 640 415	5 830 140	7 933 157	18 403 713	
Sveikatos draudimo sutartys	0	3 576 363	1 692 094	5 268 457	
Iš viso	4 640 415	9 406 504	9 625 252		
2013 m.					
Gyvybės draudimo sutartys	6 867 174	5 946 243	11 991 265	24 804 682	
Sveikatos draudimo sutartys	0	5 290 505	2 554 204	7 844 709	
Iš viso	6 867 174	11 236 748	14 545 469		

Kai kurie draudėjai nusprendžia, pasibaigus jų draudimo sutarties galiojimui, sudaryti naują sutartį su „Compensa“. Tokiu atveju pasirašoma nauja sutartis, o pagal ankstesnę sutartį sukauptos sumos perkeliamos į naują sutartį. „Compensa“ įmokų pajamos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams pripažįsta pelno (nuostolių) ataskaitoje neatlikus faktinio mokėjimo pinigais. Todėl įmokų pajamų ir išmokų įvykus draudžiamiesiems įvykiams sumos, pateiktos pinigų srautų ataskaitoje ir pelno (nuostolių) ataskaitoje, nėra tiesiogiai palyginamos.

5 pastaba Investicinės veiklos pajamos

	2013 m.	2012 m.
Finansinės priemonės, apskaitomos tikrąja verte per pelną (nuostolius)		
Dividendų pajamos	43 294	38 326
Pasirinkimo sandorių įmokų pajamos	2 029	0
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos		
Palūkanų pajamos	1 724 463	1 464 983
Skirtas parduoti finansinis turtas		
Palūkanų pajamos	752 695	871 728
Paskolos ir gautinos sumos		
Palūkanų pajamos	80 663	80 339
Iš viso pajamų iš finansinių priemonių, apskaitomų tikrąja verte per pelną (nuostolius)	2 603 144	2 455 376
Palūkanų pajamos iš pinigų ir pinigų ekvivalentų	188 575	270 739
Iš viso investicinės veiklos pajamų	2 791 719	2 726 115

6 pastaba Grynasis pelnas iš investicijų pardavimo

	2013 m.	2012 m.
Finansinis turtas, apskaitomas tikraja verte per pelną (nuostolius), ir skirtas parduoti finansinis turtas (16, 17, 19 pastabos)		
Realizuotas pelnas		
Akcijos ir fondų vienetai	50 804	75 749
Skolos priemonės	0	42 448
Iš viso	50 804	118 197
Realizuotas nuostolis		
Akcijos ir fondų vienetai	-47 907	-78 406
Skolos priemonės	-574	-35 667
Iš viso	-48 483	-114 073
Grynasis pelnas iš investicijų pardavimo	2 321	4 124

Realizuotas pelnas ir nuostoliai apima skirtumus tarp investicijų įsigijimo savikainos ir pardavimo kainos.

7 pastaba Grynasis pelnas iš investicijų, apskaitomų tikraja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pasikeitimo

	2013 m.	2012 m.
Finansinis turtas, apskaitomas tikraja verte per pelną (nuostolius) (16 ir 17 pastabos)		
Tikrosios vertės padidėjimo pelnas	3 017 813	3 575 477
Tikrosios vertės sumažėjimo nuostolis	-965 658	-1 112 002
Grynasis pelnas iš investicijų, apskaitomų tikraja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pasikeitimo	2 052 155	2 463 475

Grynasis pelnas iš tikrosios vertės pasikeitimo apima grynąjį pelną iš finansinio turto, apskaitomo tikraja verte per pelną (nuostolius), ir kuris pirminio pripažinimo metu priskirtas grupei „apskaitomas tikraja verte per pelną (nuostolius)“, tikrosios vertės pasikeitimo.

Tikrosios vertės padidėjimas ir sumažėjimas apima tikrosios vertės pokyčius per finansinius metus, t. y. nerealizuotą pelną arba nuostolius ataskaitų sudarymo dieną. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų investicijų atveju pateikiamas skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir tikrosios vertės ataskaitų sudarymo dieną, o ankstesniais laikotarpiais įsigytų investicijų atveju pateikiamas skirtumas tarp tikrosios vertės praėjusių finansinių metų pabaigoje ir tikrosios vertės ataskaitų sudarymo dieną.

8 pastaba Kitos pajamos

	2013 m.	2012 m.
Įvairios pajamos (įskaitant brokerių mokesčius)	192 048	159 753
Perdraudimo komisiniai	522 594	275 663
Komisiniai už bendrąją draudimo veiklą	11 449	37 381
Iš viso kitų pajamų	726 090	472 797

KPMG Baltics, UAB

2014-05-08⁰

For identification only

9 pastaba Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams, išskyrus perdraudimo dalį

Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams ir įsipareigojimų pokytis	2013 m.	2012 m.
Draudimo sutartys su garantuotomis palūkanomis		
Išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams, draudimo išmokos ir sumokėtos išperkamosios sumos nutraukus draudimo sutartis	9 402 940	6 514 249
Įsipareigojimų pokytis	12 225 827	9 183 332
Iš viso	21 628 767	15 697 581
Su investiciniais vienetais susietos sutartys		
Išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams, draudimo išmokos ir sumokėtos išperkamosios sumos nutraukus draudimo sutartis	740 476	556 681
Įsipareigojimų pokytis	1 075 620	489 747
Iš viso	1 816 095	1 046 428
Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams ir įsipareigojimų pokytis	23 444 862	16 744 009
Žalų sureguliuavimo sąnaudos ir numatomų išmokų atidėjinio pokytis		
Žalų sureguliuavimo sąnaudos	468 210	289 423
Įsipareigojimų pokytis	-347 003	248 043
Iš viso	121 208	537 466
Draudimo išmokos ir išmokos įvykus draudžiamiesiems įvykiams, išskyrus perdraudimo dalį	23 566 069	17 281 475

10 pastaba Sutarčių sudarymo ir administracinės sąnaudos

	2013 m.	2012 m.
Sutarčių sudarymo sąnaudos	9 130 111	6 157 837
Administracinės sąnaudos		
Kitos veiklos sąnaudos	2 239 043	1 821 823
Nusidėvėjimas (14 pastaba)	44 992	33 406
Amortizacija (15 pastaba)	173 703	162 176
Nematerialiojo turto nurašymas	0	5 226
Įsigyto verslo vertės amortizacija (15 pastaba)	51 232	51 232
Iš viso administracinių sąnaudų	2 508 970	2 073 863

Kitos veiklos sąnaudos apima portfelio valdymo, bendro valdymo, apskaitos ir IT sąnaudas.

11 pastaba Veiklos sąnaudos

	2013 m.	2012 m.
Nusidėvėjimas ir amortizacija (14 ir 15 pastabos)	269 927	246 814
Darbuotojų išlaikymo sąnaudos	2 817 240	2 163 656
Brokerių ir tarpininkavimo mokesčiai	7 948 191	6 685 448
Kapitalizuotos sutarčių sudarymo sąnaudos	-834 762	-2 139 977
Patalpų išlaikymo sąnaudos	559 520	508 095
Biuro išlaikymo sąnaudos	221 083	193 228
Reklamos sąnaudos	327 341	225 151
Kitos sąnaudos	330 541	349 286
Iš viso veiklos sąnaudų	11 639 081	8 231 701
Darbuotojų išlaikymo sąnaudos*		
Darbo užmokesčio sąnaudos	2 258 893	1 675 084
Socialinio draudimo sąnaudos	558 347	488 572
Iš viso darbuotojų išlaikymo sąnaudų	2 817 240	2 163 656

* Informacija apie valdybos darbo užmokestį pateikiama pastaboje apie sandorius su susijusiomis šalimis (žr. 29 pastabą).

12 pastaba Investicijų valdymo sąnaudos

	2013 m.	2012 m.
Turto valdymo mokesčiai	20 167	18 288
Paslaugų mokesčiai ir komisiniai	203 220	167 075
Iš viso investicijų valdymo sąnaudų	223 387	185 363

13 pastaba Dukterinė bendrovė

2007 m. įsigijus dukterinę bendrovę Latvijoje (ji buvo sujungta su bendrove tais pačiais metais), bendrovė įsigijo visą dalį šios dukterinės bendrovės Latvijoje dukterinės bendrovės „Apdrošināšanas Generalagentura SIA“. Ši bendrovė 2011 m. nustojo vykdyti veiklą ir 2012 m. vasario 28 d. buvo išregistruota iš Latvijos įmonių registro.

14 pastaba Ilgalaikis materialusis turtas

	Transpor- to priemonės	Kompiuteri- nė įranga	Baldai ir biuro įranga	Iš viso
Įsigijimo savikaina 2011 m. gruodžio 31 d.	97 755	192 605	65 580	355 940
Sukauptas nusidėvėjimas 2011 m. gruodžio 31 d.	-81 448	-151 633	-46 965	-280 046
Balansinė vertė 2011 m. gruodžio 31 d.	16 307	40 972	18 615	75 894
Valiutų perskaičiavimo skirtumai (savikaina)	70	36	127	233
Valiutų perskaičiavimo skirtumai (sukauptas nusidėvėjimas)	-46	-23	-118	-187
Įsigijimai ir išankstiniai apmokėjimai	48 580	5 436	4 401	58 417
Nusidėvėjimo sąnaudos	-8 783	-20 980	-3 644	-33 407
Įsigijimo savikaina 2012 m. gruodžio 31 d.	146 405	198 077	70 108	414 590
Sukauptas nusidėvėjimas 2012 m. gruodžio 31 d.	-90 277	-172 636	-50 727	-313 640
Balansinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d.	56 128	25 441	19 381	100 950
Valiutų perskaičiavimo skirtumai (savikaina)	-198	-137	-373	-708
Valiutų perskaičiavimo skirtumai (sukauptas nusidėvėjimas)	146	81	345	572
Įsigijimai ir išankstiniai apmokėjimai	28 221	36 793	1 872	66 886
Nusidėvėjimo sąnaudos	-16 211	-25 478	-3 269	-44 958
Įsigijimo savikaina 2013 m. gruodžio 31 d.	174 428	234 733	71 607	480 768
Sukauptas nusidėvėjimas 2013 m. gruodžio 31 d.	-106 342	-198 033	-53 651	-358 026
Balansinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	68 086	36 700	17 956	122 742

15 pastaba Nematerialusis turtas

	Programinė įranga	Įsigyto verslo vertė	Iš viso
Įsigijimo savikaina 2011 m. gruodžio 31 d.	1 861 044	1 024 624	2 885 668
Sukaupta amortizacija 2011 m. gruodžio 31 d.	-1 433 485	-256 158	-1 689 643
Balansinė vertė 2011 m. gruodžio 31 d.	427 559	768 466	1 196 025
Valiutų perskaičiavimo skirtumai (savikaina)	1 271	0	1 271
Valiutų perskaičiavimo skirtumai (sukaupta amortizacija)	-1 351	0	-1 351
Nurašymas	134 033	0	134 033
Nurašyto turto sukaupta amortizacija	-384 842	0	-384 842
Įsigijimai ir išankstiniai apmokėjimai	379 831	0	379 831
Amortizacijos sąnaudos	-162 176	-51 231	-213 407
Įsigijimo savikaina 2012 m. gruodžio 31 d.	1 611 506	1 024 624	2 636 130
Sukaupta amortizacija 2012 m. gruodžio 31 d.	-1 217 181	-307 389	-1 524 570
Balansinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d.	394 325	717 235	1 111 560
Valiutų perskaičiavimo skirtumai (savikaina)	-1 020	0	-1 020
Valiutų perskaičiavimo skirtumai (sukaupta amortizacija)	604	0	604
Įsigijimai ir išankstiniai apmokėjimai	87 470	0	87 470
Amortizacijos sąnaudos	-173 632	-51 232	-224 864
Įsigijimo savikaina 2013 m. gruodžio 31 d.	1 697 956	1 024 624	2 722 580
Sukaupta amortizacija 2013 m. gruodžio 31 d.	-1 390 209	-358 621	-1 748 830
Balansinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	307 747	666 003	973 750

Nematerialusis turtas apima programinės įrangos licencijas ir įsigyto verslo vertę (VOBA), kuri susijusi su Latvijos dukterinės bendrovės įsigijimu. Įsigyto verslo vertė amortizuojama per 20 metų laikotarpį.

16 pastaba Finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Akcijos ir fondų vienetai (17 pastaba)		
Listinguojami	956 533	1 307 800
Prekiaujama aktyvioje rinkoje	27 699 141	23 753 819
„Compensa“ investicijų portfelio dalis*	3 184 065	2 922 534
Susiję su sutartimis, susietomis su investiciniais vienetais**	24 515 076	20 831 284
Iš viso akcijų ir fondų vienetų	28 655 674	25 061 619
Iš viso finansinio turto, apskaitomo tikrąja verte per pelną (nuostolius)	28 655 674	25 061 619

* Investicijų portfelį sudaro nuosavybės investicijos ir draudėjų portfeliai, kurių investavimo rizika tenka „Compensa“.

** Investicijos, susijusios su investicinėmis sutartimis, susietomis su investiciniais vienetais, kurių vertė ir grąžos norma daro įtaką bendrovės sutartiniams įsipareigojimams.

Finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius), apima finansinį turtą, kuris šiai kategorijai priskiriamas pirminio pripažinimo metu.

Visas finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius), gali būti realizuotas per artimiausius 12 mėnesių, todėl jis gali būti klasifikuojamas kaip trumpalaikis turtas.

17 pastaba Akcijos ir fondų vienetai, apskaitomi tikraja verte per pelną (nuostolius)

	Fondų vienetai ir listinguojamos akcijos		Iš viso
	1 lygis	2 lygis	
Balansinė vertė 2011 m. gruodžio 31 d.	20 444 772	643 905	21 088 677
Įsigijimai	2 751 492	0	2 751 492
Pardavimai (pardavimo kaina)	1 213 835	25 382	1 239 217
Pardavimo nuostolis/pelnas	-3 297	560	-2 737
Tikrosios vertės pokytis	2 391 336	72 068	2 463 404
Balansinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d.	24 370 468	691 151	25 061 619
Įsigijimai	2 424 676	0	2 424 676
Pardavimai (pardavimo kaina)	674 717	238 317	913 034
Pardavimo pelnas	30 528	0	30 528
Tikrosios vertės pokytis	1 977 417	74 468	2 051 884
Balansinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	28 128 372	527 302	28 655 674

Akcijos ir fondų vienetai buvo priskirti finansinio turto, apskaitomo tikraja verte per pelną (nuostolius), kategorijai pirminio pripažinimo metu. 2 lygio fondų vienetų tikroji vertė buvo nustatyta remiantis grynąja turto verte, paskelbta fondo valdytojo, kuri buvo prieinama viešai skelbiamuose šaltiniuose.

18 pastaba Iki išpirkimo termino laikomos investicijos

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai	36 771 797	28 420 167
Ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai, apskaitomi tikraja verte (1 lygis)	40 008 789	32 623 000

Ataskaitiniu laikotarpiu ilgalaikių skolos vertybinių popierių svartinis apskaičiuotų palūkanų normų vidurkis buvo 5,1 % (2012 m. – 5,8 %).

19 pastaba Skirtas parduoti finansinis turtas

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Skolos vertybiniai popieriai, priskirti 1 lygiui (aktyviai prekiaujami)		
Balansinė vertė metų pradžioje	18 095 494	17 632 618
Įsigijimai	4 561 858	111 039
Pardavimai (pardavimo kaina)	575 566	2 079 718
Pardavimo pelnas	-574	6 781
Tikrosios vertės rezervo pasikeitimas pardavus turtą	-847	25 555
Tikrosios vertės pokytis, pripažintas tikrosios vertės rezerve	-184 220	2 399 219
Balansinė vertė metų pabaigoje	21 896 145	18 095 494
Iš viso skirto parduoti finansinio turto	21 896 145	18 095 494

2013 m. skirtą parduoti finansinį turtą sudarė tik skolos vertybiniai popieriai.

20 pastaba Paskolos ir finansinės gautinos sumos

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Paskolos	1 011 284	1 014 906
Terminuotieji indėliai	28 056 669	24 358 555
Kitos gautinos sumos ir sukauptos pajamos	3 091 379	2 788 789
Iš viso paskolų ir gautinų sumų	32 159 332	28 162 250

Paskolas sudaro 1 000 000 eurų (nominali vertė) subordinuota paskola, suteikta įmonei „AS LHV Varahaldus“, ir 14 906 eurų paskola, suteikta darbuotojui 2012 m. Metinė palūkanų norma, nustatyta subordinuotai paskolai, lygi 8 %, o jos gražinimo data – 2014 metais. Metinė palūkanų norma, nustatyta darbuotojui suteiktai paskolai, lygi 5 %, o jos gražinimo data – 2016 m. spalio 31 d. „Compensa“ vertinimu, subordinuotos paskolos, suteiktos „AS LHV Varahaldus“, tikroji vertė yra lygi jos nominaliai vertei, t. y. 1 000 000 eurų.

Ataskaitiniu laikotarpiu vidutinė metinė terminuotųjų indėlių apskaičiuotų palūkanų norma sudarė 0,7 % (2012 m. – 0,8 %).

Visos gautinos sumos gali būti realizuojamos per 12 mėnesių, todėl jos gali būti klasifikuojamos kaip trumpalaikis turtas.

21 pastaba Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Pinigai kasoje ir einamojoje sąskaitoje	993 404	897 181
Vienos nakties indėliai	0	119 934
Iš viso pinigų ir pinigų ekvivalentų	993 404	1 017 115

Metinė palūkanų norma, taikoma už vidutinį mėnesinį pinigų likutį banke, lygi 0–0,01 proc. (2012 m. – 0–0,01 proc.), o vienos nakties indėliams taikoma 0,06 proc. palūkanų norma (2012 m. – 0,06 proc.).

22 pastaba Kitos gautinos sumos

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Atidėtosios draudimo sutarčių sudarymo sąnaudos	6 203 467	5 369 621
<i>Atidėtosios draudimo sutarčių sudarymo sąnaudos metų pradžioje</i>	<i>5 369 621</i>	<i>3 229 326</i>
<i>Padidėjimas per metus</i>	<i>1 638 374</i>	<i>3 004 793</i>
<i>Amortizacija</i>	<i>-804 528</i>	<i>-864 498</i>
<i>Atidėtosios draudimo sutarčių sudarymo sąnaudos metų pabaigoje</i>	<i>6 203 467</i>	<i>5 369 621</i>
Kitos iš anksto apmokėtos sąnaudos	126 948	125 696
Iš viso kitų gautinų sumų	6 330 415	5 495 317

23 pastaba Perdraudimo gautinos sumos ir įsipareigojimai

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Perdraudimo turtas	172 696	158 629
Perdraudimo gautinos sumos	1 532 766	614 292
Perdraudimo įsipareigojimai	-1 687 200	-756 129
Grynosios perdraudimo gautinos sumos	18 262	16 791

Perdraudimo turtas, gautinos sumos ir įsipareigojimai buvo užskaityti tarpusavyje, nes jie yra mokėtini tam pačiam perdraudimo paslaugų teikėjui ir gautini iš to paties perdraudimo paslaugų teikėjo.

24 pastaba Nuosavas kapitalas

Įstatuose numatyta, kad „Compensa“ įstatinis akcinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 3 000 000 eurų ir ne didesnis kaip 12 000 000 eurų. 2013 m. gruodžio 31 d. „Compensa“ akcinis kapitalas sudarė 6 104 000 eurų. „Compensa“ yra išleidusi 955 039 paprastas akcijas, kurioms nenustatyta nominali vertė, ir kurios priklauso jos vieninteliam akcininkui „VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe“.

2013 m. gruodžio 31 d. „Compensa“ privalomasis rezervas sudarė 428 045 eurus (2012 m. pabaigoje – 394 027 eurus).

„Compensa“ kiti rezervai 2013 m. gruodžio 31 d. iš viso sudarė 1 351 091 eurą (2012 m. – 1 422 191 eurą). Kiti rezervai apima tikrosios vertės rezervą, kuris atspindi skirto parduoti finansinio turto tikrosios vertės pokyčius ir valiutų kursų skirtumus, perskaičiuojant sumas iš operacijų užsienyje.

„Compensa“ sukaupti nuostoliai 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 69 498 eurus (2012 m. gruodžio 31 d. sukaupti nuostoliai sudarė 1 005 571 eurą), todėl bendrovė negali paskirstyti dividendų akcininkui.

Paskirsčius dividendus, pelno mokesčio sąnaudos sudarytų 21/79 nuo grynosios dividendų sumos.

25 pastaba Įsipareigojimai pagal draudimo sutartis

	Gyvybės draudimo atidėjiny		Draudimo įmokų grąžinimo atidėjiny	Numatomų išmokų atidėjiny		Iš viso	
	Bendra suma	Perdraudikų dalis	Bendra suma	Bendra suma	Perdraudikų dalis	Bendra suma	Suma, atėmus perdraudikų dalį
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	33 768 682	0	300 424	1 193 612	1 051	35 262 718	35 261 667
Per laikotarpį	9 727 096	19 368	234	391 696	138 209	10 119 026	9 961 449
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	43 495 778	19 368	300 658	1 585 308	139 260	45 381 744	45 223 116
Per laikotarpį	13 125 444	2 193	-658	-289 243	11 875	12 835 543	12 821 475
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	56 621 222	21 561	300 000	1 296 065	151 135	58 217 287	58 044 591

„Compensa“ patiria pinigų srautų riziką, kylančią dėl garantuotų fiksuotų palūkanų normų. Daugiau informacijos pateikiama 3 pastaboje „Finansinė rizika“.

26 pastaba Finansiniai įsipareigojimai

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Iš su investiciniais vienetais susietų sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai – apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius)		
Metų pradžioje	16 444 709	12 729 828
Gauti mokėjimai	4 250 001	4 101 329
Paslaugų ir kiti mokesčiai	-1 111 530	-713 830
Atidėjiniai ir atlikti mokėjimai	-1 502 592	-1 510 485
Vertės pasikeitimas, sukauptos palūkanos ir grąžintos įmokos	1 035 508	1 837 867
Metų pabaigoje	19 116 096	16 444 709
Iš investicinių sutarčių kylantys finansiniai įsipareigojimai – apskaitomi amortizuota savikaina		
Metų pradžioje	30 580 419	28 084 551
Gauti mokėjimai	5 096 280	3 212 452
Paslaugų ir kiti mokesčiai	-539 882	-354 072
Atidėjiniai ir atlikti mokėjimai	-1 995 162	-1 336 617
Vertės pasikeitimas, sukauptos palūkanos ir grąžintos įmokos	1 004 790	974 105
Metų pabaigoje	34 146 445	30 580 419

27 pastaba Kiti įsipareigojimai

Gruodžio 31 d.	2013 m.	2012 m.
Įsipareigojimai susijusioms šalims*	2 000 000	2 005 280
Mokėtinas darbo užmokestis ir atostoginių įsipareigojimai	753 175	484 469
Socialinio draudimo mokesčiai ir kiti mokėtini mokesčiai	96 508	90 443
Sukauptos sąnaudos ir kitos mokėtinos sumos	1 812 576	1 613 757
Iš viso kitų įsipareigojimų	4 662 259	4 193 949

* 2013 m. gruodžio 31 d. įsipareigojimus susijusioms šalims sudarė 2 000 000 eurų įsipareigojimas grupės įmonei „TBIH Financial Services N.V.“ (TBIH).

2008 m. gruodžio 29 d. „Compensa“ gavo 2 000 000 eurų subordinuotą paskolą iš patronuojančios bendrovės „VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe“ (VIG). Metinė paskolos palūkanų norma iki 2010 m. pabaigos buvo lygi 10 %, o nuo 2011 m. metinė palūkanų norma lygi 6,5 %. 2011 m. gegužės mėn. paskola buvo perduota kitai grupės įmonei „TBIH Financial Services N.V.“ (TBIH). Nuo 2014 m. sausio 1 d. nustatyta nauja 5,5 % metinė palūkanų norma. Subordinuotos paskolos grąžinimo terminas yra 2018 m.

Sutarties sudarymo metu panašioms sandoriams taikoma palūkanų norma buvo lygi 10 %. Sumažėjus rinkos palūkanų normoms, šalys susitarė dėl žemesnės 6,5 % palūkanų normos. Taigi, „Compensa“ nuomone, taikoma palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normas ir subordinuotos paskolos balansinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. yra artima tikrajai vertei.

Įsipareigojimai (išskyrus paskolą) turi būti įvykdyti per ateinančius 12 mėnesių, todėl jie gali būti priskiriami trumpalaikiams įsipareigojimams.

28 pastaba Veiklos nuoma

2013 metais veiklos nuomos įmokos už biuro patalpas sudarė 424 030 eurų (2012 m. – 392 052 eurus). Veiklos nuomos įmokos už automobilius sudarė iš viso 6 676 eurus (2012 m. – 6 676 eurus). Išankstinio įspėjimo apie biuro patalpų nuomos sutarčių nutraukimą laikotarpis yra nuo vieno iki dvylikos mėnesių. Nutraukus sutartis anksčiau nustatyto termino, reikėtų sumokėti 187 329 eurus (2012 m. – 184 505 eurus).

29 pastaba Susijusių šalių atskleidimai

Šiose finansinėse ataskaitose susijusiomis šalimis laikomi:

- a) patronuojanti įmonė „VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe“;
- b) dukterinė bendrovė „Apdrošināšanas Ģenerālaģentūra SIA“ (iki likvidavimo, įvykdyto 2012 m. vasario 28 d.);
- c) įmonės, priklausančios tai pačiai grupei kaip ir patronuojanti įmonė; ir
- d) valdybos ir stebėtojų tarybos nariai, jų artimi giminaičiai ir jų valdomi ūkio subjektai.

2008 m. gruodžio 29 d. „Compensa“ gavo 2 000 000 eurų subordinuota paskolą iš patronuojančios bendrovės „VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe“ (VIG). Paskolos terminas yra 10 metų. 2013 m. susijusios palūkanų sąnaudos sudarė 130 000 eurų (2012 m. – 130 000 eurų). 2013 m. atlikti palūkanų mokėjimai iš viso sudarė 130 000 eurų (2012 m. – 130 000 eurų).

2011 m. gegužės mėn. paskola buvo perduota grupės įmonei „TBIH Financial Services N.V“ (TBIH).

2013 m. gruodžio 31 d. visas įsipareigojimas „TBIH Financial Services N.V“ (TBIH) buvo lygus 2 000 000 eurų (2012 m. gruodžio 31 d. – 2 000 000 eurų).

2013 m. gruodžio 31 d. perdraudimo gautinos sumos iš grupės įmonės „VIG Re zajišťovna, a.s.“ iš viso sudarė 28 832 eurus (2012 m. gruodžio 31 d. – 27 801 eurą).

2013 m. gruodžio 31 d. pardraudimo įsipareigojimai patronuojančiai įmonei sudarė 10 571 eurą (2012 m. gruodžio 31 d. – 11 011 eurų).

Valdybos nariai turi teisę gauti 6 mėnesių darbo užmokesčio pagal sutartį dydžio iškeitinę išmoką.

Iš susijusių šalių pirktos paslaugos:

	Pirkimai	
	2013 m.	2012 m.
Valdybos nariams išmokėtas darbo užmokesčio, įskaitant susijusius mokesčius	461 582	364 868
Patronuojanti įmonė „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“		
Perdraudimas	415 409	439 942
Kitos paslaugos	-5 280	5 280
Grupės įmonė „TBIH Financial Services N.V“		
Palūkanos už subordinuotą paskolą	130 000	130 000
Grupės įmonė „VIG Re zajišťovna a.s.“		
Perdraudimas	85 992	98 047

30 pastaba Neapibrėžtasis turtas ir įsipareigojimai

2012 ir 2013 m. mokesčių administratorius nėra atlikęs „Compensa“ mokestinio patikrinimo.

Mokesčių administratorius gali per 6 metus po mokesčių deklaracijos pateikimo patikrinti bendrovės mokestinę apskaitą ir, aptikęs klaidingos informacijos, apskaičiuoti ir taikyti papildomus mokesčius, delspinigius ir baudas.

„Compensa“ vadovybei nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių mokesčių administratorius galėtų nustatyti reikšmingus papildomus mokėtinus mokesčius bendrovei.

„Compensa“ nepripažino atidėtojo pelno mokesčio turto, kuriuo galėtų būti mažinama ateityje mokėtino mokesčio suma, dėl neužtikrintumo, jog artimiausioje ateityje susijusios šalies mokesčių mokėtojas patirs tokio dydžio pelno mokesčio įsipareigojimą, kurį ateityje galėtų panaudoti sudengiant su atidėtojo pelno mokesčio turto. Įvertinta atidėtojo pelno mokesčio turto suma sudarytų 599 tūkst. eurų (2012 m. – 641 tūkst. eurų).

31 pastaba Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

2014 m. sausio 1 d. Latvijos Respublika prisijungė prie euro zonos ir Latvijos latą (LVL) pakeitė euras (EUR). Nuo šios dienos „Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ Latvijos filialas savo apskaitą konvertavo į eurus.

Palyginamieji duomenys bus konvertuoti taikant oficialų euro ir lato keitimo kursą, t. y. 1 euras už 0,702804 Latvijos lato.

Nepriklausomų auditorių išvada

„Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ akcininkui

Mes atlikome pridedamo „Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ (toliau – Bendrovė) finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – finansinės ataskaitos), kurį sudaro 2013 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita, bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingų apskaitos principų santrauką ir kitas pastabas, kurie pateikti 9–50 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir už tokias vidaus kontroles, kurios, vadovybės manymu, yra būtinos užtikrinant finansinių ataskaitų parengimą be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar dėl klaidos.

Auditorių atsakomybė

Mūsų atsakomybė – remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (Estija). Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų.

Audito metu yra atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, pagrindžiančius finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Pasirinktos procedūros priklauso nuo mūsų profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo rizikos dėl apgaulės ar dėl klaidos įvertinimą. Įvertindami šią riziką, mes atsižvelgiame į įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti įmonės finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą jų pateikimą, tam, kad galėtume parinkti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštume nuomonę apie įmonės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytos apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mes tikime, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų audito nuomonei pagrįsti.

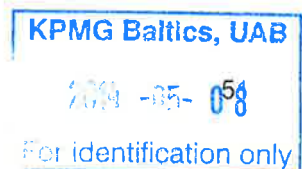
Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia „Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ finansinę būklę 2013 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

2014 m. kovo 14 d.

„KPMG Baltics“ OÜ
Licencijos Nr. 17
Narva mnt. 5
Talinas 10117

Taivo Epner
Įgaliotasis viešasis apskaitininkas, Nr. 167

Pelno paskirstymo projektas

Bendrovės „Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ 2013 metų grynasis pelnas sudarė 970 091 eurą.

Nuosavas kapitalas metų pabaigoje sudarė 11 779 434 eurus, t. y. viršija Draudimo veiklos įstatyme numatytą mokumo atsargos reikalavimą.

Valdyba siūlo visuotiniam susirinkimui 48 505 eurus grynojo pelno perkelti į privalomąjį rezervą, o 921 586 eurus – į sukauptus nuostolius.

Valdybos pirmininkė
Olga Reznik

Valdybos narė
Marika Guralnik

Valdybos narys
Tanel Talme

Valdybos narys
Viktors Gustsons

Valdybos narys
Tomas Milašius

2013 m. finansinių ataskaitų patvirtinimas parašais

Bendrovės „Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ 2013 metų finansinės ataskaitos patvirtintos visuotinio akcininkų susirinkimo 2014 m. balandžio 15 d. nutarimu; šias finansines ataskaitas Valdyba pasirašė 2014 m. kovo 13 d., Stebėtojų taryba – 2014 m. kovo 24 d.:

_____
Valdybos pirmininkė
Olga Reznik

_____
Stebėtojų tarybos pirmininkas
Franz Fuchs

_____
Valdybos narė
Marika Guralnik

_____
Stebėtojų tarybos narys
Roman Theisen

_____
Valdybos narys
Tanel Talme

_____
Stebėtojų tarybos narys
Ireneusz Arczewski

_____
Valdybos narys
Viktors Gustsons

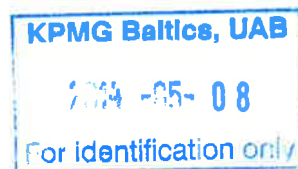
_____
Stebėtojų tarybos narys
Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer

_____
Valdybos narys
Tomas Milašius

„Compensa Life Vienna Insurance Group SE“ pajamos pagal EMTAK

(eurais)	2013 m.	2012 m.
Gyvybės draudimas (kodas 6511)	32 649 391	23 672 170
Bendros įmokų pajamos	32 649 391	23 672 170

EMTAK – Estijos ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius

Vertėja Simona Misėvičiūtė
S. Misėvičiūtė